د چاپ حقوق له شاعر سره خوندي دي

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: ستورو ته ناست یم له سیتاره سره

شاعر: سعید زابلی

کمپوز: خپله شاعر

د پښتۍ طرحه او ډیزاین: ایمل مایار او وزیر محمد کټوازی

د چاپ لګښت: محمد نبي تلاش

چاپ چارې: اسد دانش خپرندویه ټولنه

د چاپ کال: ۱۳۹۱

szabuli@yahoo.com

WWW.SAMSOOR.COM

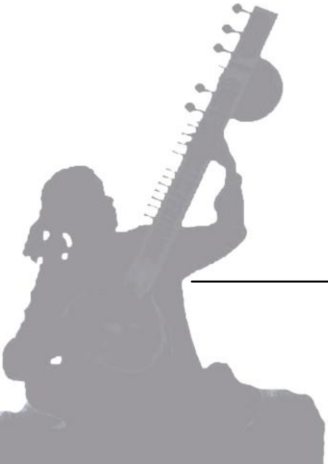

تړون

د شهيد عبدالصمد روحاني په نوم چا چې خپله ځواني د ولس او هېواد لپاره په رښتيا ويلو کې قربان کړه!

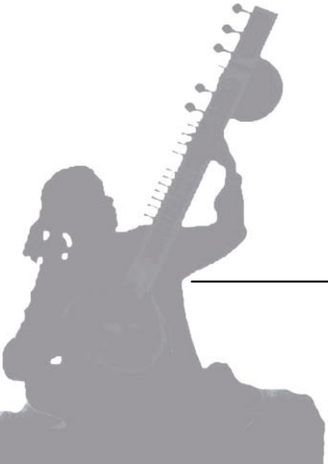

ډالۍ

هغو مشرانو ته چې پر خپل خدای، خاوره او ولس باندې باور لري
هغو اتلانو ته چې د خبرو پر ځای عمل ته ژمن دي
هغه ځوانانو او پېغلې ته چې د هېواد د بیارغونې لپاره یې په ورغوي
کې تنها کې ده
او دوو نازولو ملګرو غلام سخي نوریوال، محمدیار یار او ډاکټر
احسان احسان الله درمل ته

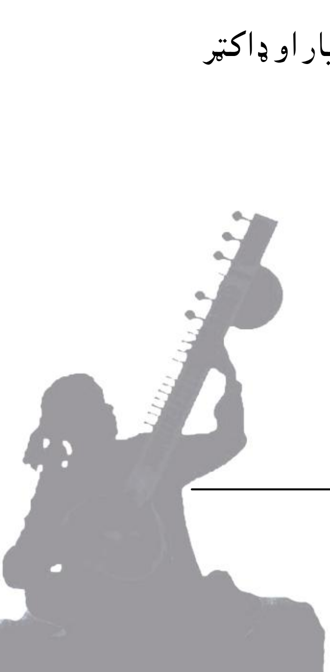

زابلی په خپلو شعرونو کې

سعید زابلی د پښتو ژبې د مخکښو ځوانو شاعرانو په قطار کې راځي، زابلی په خپلو شعرونو کې د خپلو ځانګړو تجربو انځورګري کوي، شعري ژبه یې خوږه او روانه ده، انځورونه یې د رڼو اوبو په څېر روان او رڼه دي، د تخیل ناوې یې د عاطفې په ګاڼه سینګار ده، د شعر لمن یې د غلو او مبالغې له ازغیو پاکه ده، متناسبه موسیقي لري، خو څرنګه چې په ورځني ژوند کې اقتصاد په پام کې نه نیسي نو همدا رنګه کله ناکله ترې په کلیماتو کې هم اسراف کېږي، د ادب په دغه ګلورینه خاوره ورته د لا زیاتو رنګونو په هیله یو.

شرر ساپی

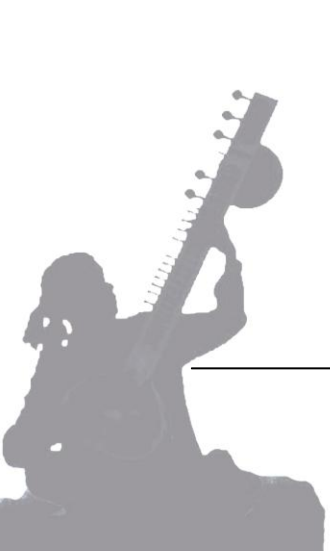

ریالیستیک او رومانیتک شاعر

د شعر د لیکلو لپاره د لمسون، احساس او اغېز اړتیا ده، ښه شاعر درې واړه په ښه توګه تورېي او د شعر یو ښکلي صنم ترې جوړوي چې هر څوک ورته پخپله سترګه او نظر ګوري. د همدې اړتیا له مخې سعید زابلی د خپلې ټولنې غمیزې، خوښي، دودونه، دخپل محبوب د سترګو ښکلا او نازونه او دارنګه د نړۍ د روانو بدلونونو په واسطه لمسول شوی، څو شعر ولیکي.

د احساس اړتیا زابلی چې د ویښ وجدان لرونکی دی نو له دې کبله د خپلې ټولنې غم، خوښي محسوسوي، د خپلې مینه ناکې ارواه په واسطه د خپل محبوب مینه، ناز او غم محسوسوي او بیا دغه احساس په شعر کې رانغاړي.

بلاخره دغه مرغلرې په هر چا په ډېر قوت اغېز ښندي، د هرکس د پاره ببله ببله سکالو وړاندي کوي، چاته د وطن مینه، چاته د جانان مینه چاته له تیارې او جهالت څخه کرکه انځوروي او هغه د همدې حقیقتونو د منلو د پاره مجبوروي.

زابلي صاحب په روان ادبي بهير کې يوائينی ځوان شاعر دی، چې په تېرو څو مياشتو کې يې لسګونه شعرونه له پښتو انګليسي ژبې ته ژباړل شوي، چې د زابلی صاحب خيال، فکر او شعر ته يې نړيواله ژبه ورکړې ده.

زه ورته د کتاب د چاپ مبارکي وايم او د لانورو مرغلرو د پيليو توفيق ورته غواړم.

په درنښت

ډاکټر فيض ځلاند ، يريوان، ارمينيا

زابلی سعید ، زه له ډېرې مودې راهیسې پېژنم، د شعر او شاعرۍ اورمړی تارهم سره لرو.

څه موده له مخه مې څو نظمونه هم ولوستل، شاعري یې چې ما لوستې راته‌وله ده، خبره سلا بلا نه شواړه وای خیال یې خپل دی. یو نظم یې دی چې سرلیک یې(وعده)وو ظاهرا یې یوه مرغۍ پکې پاللې وه، خو د الوتونکي په وزرونو پورې یې ډېر عاطفي پیغامونه غوټه و ، ما خوند ورنه اخیستی، ځنګلوری او عمومي خیال یې تر پایه ښه پالل شوی، غزلې یې هم ډېرې یو لاس دي، په سړه سینه روان وي، خدای دې همداسې پوست موست لري.

وماننیازی

شعر د زړه اواز دی، آن د ښوونځي له نهم ټولګي څخه د زابلي اشنا د زړه اواز ته غوږیم.

ستاسو په لاس کې ټولګه یې د زړه د اواز او دروني احساس ښکلې هېنداره ده. چې په کراتو کراتو مې ترې د چاپ هیله کړې ده، مبارک شه دا ارمان مې هم پوره شو !

عبدالرحیم هلال(غزنی)

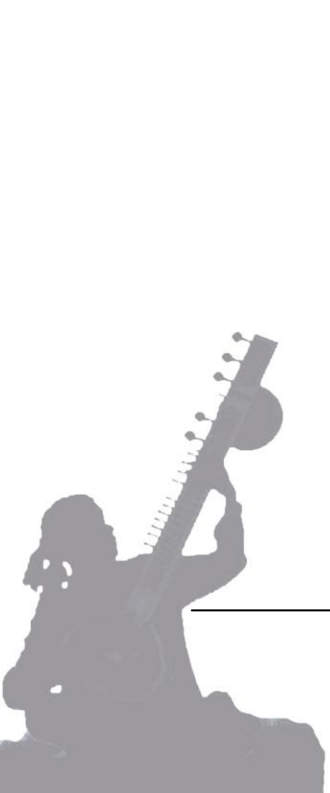

تور توتان تر یار قربان:

ځواني له احساساتو ډکه دوره ده؛ سعید زابلي هم ځوان دی او کلام یې له احساساتو ډک دی.

خو زه غوره هغه خبره ګڼم چې د پښتو د اوسني نثر پاچا استاد سعدالدین شپون کړې ده، استاد وایي مور که شعر لیکو یا کیسه پر خپلو احساساتو باید کنټرول ولرو. زابلي ډېره هڅه کړې چې پر خپلو احساساتو کابو وي، خو د ځوانۍ جوش بیا بل څه دی، له ده نه ډېره مستي غواړي. ډېر ځله یې بغاوت ته هڅوي خو هغه هم سپېڅلی بغاوت.

زابلی هم نظم لیکي، هم څلوریزې او هم نظمونه؛ خو زما یې هغه کلام خوښېږي چې نوې خبره یې په ښکلو لفظونو کې وړاندې کړې وي. د ده د شاعرۍ یو امتیاز دا دی چې تل خبره کوي او هغو شېبو او ناخوالو ته سندریز رنګ ورکوي چې ده پخپله تجربه کړې وي. زابلی له کلي کابل ته راغلی، خو دا چې دلته رنګونه نور دي او د کلي ښکلا په کې نشته خوند ترې نه شي اخستی، په کوم ښایست پسې چې راوتی دی هغه یې نه دی موندلی، خو ښېرا نه کوي:

سعید وا پس زابلي فطرت له ځمه
کابله وران مه شې دوکه دې راکړه

دی ازاد شعر ته نظم وايي، خو زه ورسره نه يم؛ دغه شعرونه يې خورا خوندور دي:
ورځ شوه تېره
د مرغانو او سيندونو په سندرو
سپوږمۍ هم ليځې غړلې
په تيارو کې په لامبو ده
ستوري مينځې په چينو کې خپل مخونه
مګر زه کرخت کرخت يم لا تراوسه
لکه واوره د لو تېږې و بغل ته
ته رانغلې زه دې جز د فطرت نه کړم
په غزل کې ښه لاس لري، خپله خبره په ساده انداز نورو ته انتقالولای شي، همدا يې کاميابي ده، خو که لږ خپل کلام ته انځوريز رنګ ورکړي؛ بې جوړې به وي. کله کله دا سې بيتونو سره هم مخ کېږو چې

کېدای شوای لږ پرې کار شوی وای او ښه لیکل شوی وای او داسې ډېر ساده باده نه وای:

په ښار کې اوس هم کلیوال دی سعید
کوي د خال یا د پیزوان خبرې

دا خبره ځکه کوم چې زابلي ډېر داسې بیتونه هم لري چې هم په کې خوند شته، هم رنګ شته او هم ښه اوډون لري:

که ته ګل نه یې، نو بیا وایه چې څه یې؟
چې وږمې ځولۍ ځولۍ درپسې درومي !

دلته ځولۍ ځولۍ وږمې شعر ته یو خاص خوند ور په برخه کړی دی او تر ډېره نوې خبره ښکاري، ښایي ما ته داسې وي.

دا کرښې د زابلي د ټولو شعرونو په اړه صدق نه کوي د ده شاعري خوندوره او ښکلې ده، خو ده راته همدا څو شعرونه راکړل او په منډه یې د یو څو تورو د لیکلو وویل. تور توتان تر یار قربان.

صدیق الله بدر

کابل

... او مننه

زه چې په کوم ماحول کې را لوی شوی یم، ډېر څه و چې له ما یې د شعر ژبه غوښته، په ډېرو الفاظو پسې مې منډې وکړې، د ډېرو خیالونو، فکرونو او د عاطفې ډګرونه مې پسې کچ کړل، خو شعر لیکل هم بلا هنر غواړي، دې لاره کې بریالی قدم وهل لوی بخت غواړي، مګر خوشحاله په دې یم چې ځینو زړونه بیرته مثبت غبرګون راکړی، چې دې کار زه بیا بیا هڅولی یم په دې لاره کې د قلم څوکه ګړندۍ کړم، مخکې مې غزل لیکل خورا خوښېدل، خو کله چې د ازاد نظم په اهمیت پوی شوم، یا د نړیوال ازاد نظم مطالعه مې وکړه، دې باغچې ته مې هم سترګې ورښکاره کړې، یوه نیمه تجربه مې په کې وکړه، دا چې دا به څنګه تجربه وي، تاسو به یې ولولئ !

زه ډېر څه نه لرم خو له فیصل فاران، ومان نیازی، عبدالغفور لېوال، ومان نیازي، صدیق الله بدر، ډاکټر ځلاند، شرر ساپی او عبدالرحیم هلال څخه مننه کوم چې زما د شعرونو په اړه یې خپل نظرونه وړاندې کړې دي او د محمدیار یار، اسد دانش(ګل دادا)، ډاکټر احسان الله

درمل، بشیراحمد فیضان دوی دې کور ودان وي چې زه یې د دې کتاب د چاپ لپاره هڅولی یم.
او د دې کتاب لګښت ملي ځوان محمد نبي تلاش په غاړه اخستی، دا ځوان افغان فرهنګ ته د خدمت په موخه د دولسو کتاب د چاپ ژمنه کړې چې تر نیمایي یې زیات چاپ کړي او دا شعري ټولګه یې هم په ورین تندي تر چاپه ورسوله زه له دغه ځوان څخه د منني ترڅنګ ځان د ده د احسان پوروړی ګڼم، لوی څښتن ج دې د ده غوندي ځوانان ډېر لري، په پای کې له ټولو نه یو ځل بیا منننه کوم، کندوګان یې له غنمو ډک. په ژمی کې ښایسته پیتاوی او په دوبي کې یې د ګلاب سایوو ته غواړم.
سعید زابلی

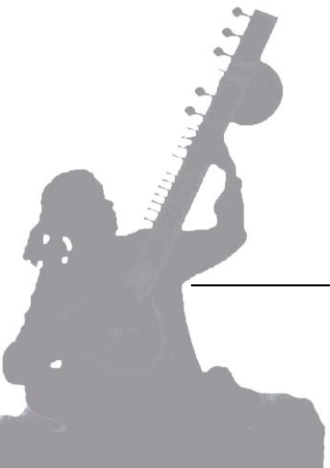

دا دعا ارمان خدایه
وکړې لږ باران خدایه

شونډې د ګلاب وچې
رحم د اسمان خدایه

امن د پښتون غوارو
ته یې مهربان خدایه

ستا کرم ته تږي یو
سوله د افغان خدایه

زړه سعید دا ستا په یاد
غواړمه روښان خدایه

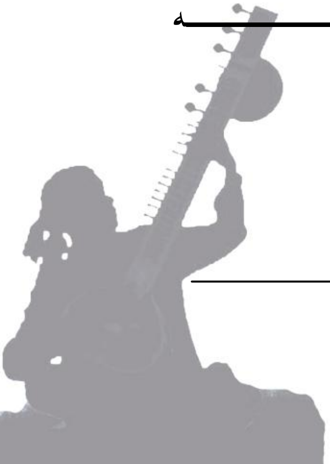

د چینې رڼې اوبه د ونو سیوري
د محراب ومخ ته لیپې دعاګانې
زما او ستا د ژوندون ګډه فلسفه ده
نو بیا ولې سره وران یو
پر تندي مو دي راشنې د نفرت کرښې
دا کیدای شي چې دې لمر یوائې ستا شي؟
یا دې زه لمنه ډکه کړم له ستورو؟
راشه بېرته غېږه راکړه چې پخلا شو

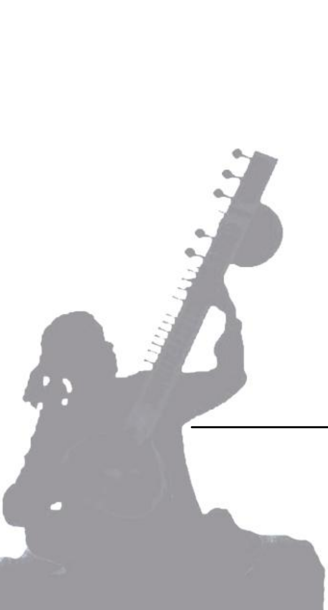

چـــې پــــر مـــا دي پېـــرزو نــــه دغــــه غمــــی دی
وایـــــه کــــوم بختــــور وړی ســــتا زړګــــی دی

ســـتا و شــــونډو تـــه یــــې خولـــه کــې اوبـــه راشــــي
دا راغلــــــی لـــــه صـــــحرا ســـــاده ســــړی دی

اوس هغـــــــه زمانــــــه نشــــــــته لېونیــــــــه
چـــا ویـــــل چـــې یـــــار لــــه یــــاره ســـپیلنی دی

و پــــــردو تـــــه یــــې دي کښـــــته ســـــترګې زیــــړې
خـــو پــــه کـــــور دننـــــه څــــومره ســـتر زمـــری دی

نــــور د جنـــــګ ســــندرې وایــــــي حماســــي دي
خـــو ســــعید ګـــــوره د ښــــکلو لېـــــونی دی

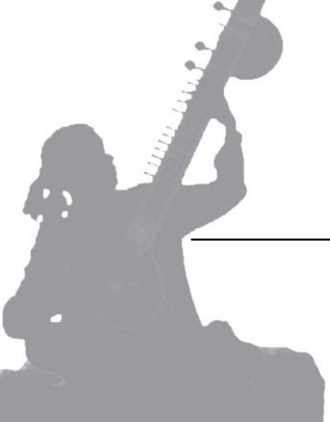

زما ولس وطن ګلاب، کم تر کشمیر نه لري
هرڅه لري، مګر بدبخته دی امیر نه لري

د دې وطن له دې حالاتو معلومیږي داسې
لکه چې دلته یو څوک هم زره ضمیر نه لري

څنې دې بل زیارت ته یوسه اې ملنګه اشنا
ستا و خوبونو ته هیڅوک دلته تعبیر نه لري

په دې مالت کې داسې ښکلی چرې نه شې موندای
چې بلا زړونه به ضرور د چا اسیر نه لري

چې بې د ښکلو پر زړو چک لکه سیتار لګاوه
اوس دې غزل سعیده هغه شان تاثیر نه لري

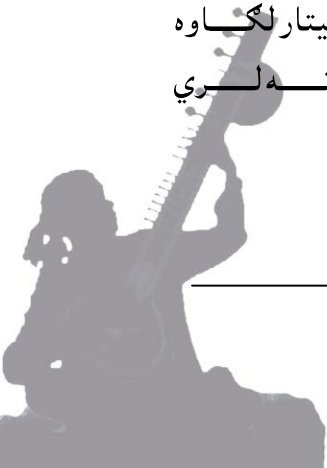

لکه ږلۍ پر ګلابونو د صحرا روانه
د دې وطن پر خلاف څومره ناروا روانه

خدایه په کومه ګناه مونږ یو درته پړه راغلي
چې د زخمي لپو دعا مو بې مانا روانه

نن په محفل کې څه عجیبه راته ته ښکاره شوې
لاس مې درورانډې په دې شک کړو چې مینا روانه

ستا او سپوږمۍ ترمنځ ودې راز ته حیران پاتې شوم
ته وې ویده، مګر ترمینځ مو وه رڼا روانه

سعیده زما له دغو خلکو شي په دغه ګیله
دوی چرته لاړو او پر کومه ده دنیا روانه

چې څوک حق غواړي، له دې دوو به کړې یو کار ومخ ته
یا به زړګی خوري، یا به نېغ ورځي د دار ومخ ته

ځنګه په منده دې د خدای مخ ته خبرې وکړې
زما خو ژبه تلولېږي شي د خپل یار ومخ ته

چې پر وطن راتلې لوخړې زمونږ د غه وس و
په لپو اوښکې مو شیندلې د غبار ومخ ته

خدایه په دې ګناګار، نور څومره احسان به کوې
ستورو، جانان دی غونږ نېولی، زما ستار ومخ ته

سعیده ګل سره روغبت کې د غه هم ومنه
چې ستا د ګوتو هرکلی به کوي خار ومخ ته

حسن به څه محدود کړې ښکلې تر نقابه پورې
چا دې وږمې ایسارې کړې تر ګلابه پورې

وطن خو کار غواړي ولسه، ستا د وخت مشران
مانۍ یې دنګې دي، د واک تش تر خطابه پورې

لکه دعا ښه تر یقینه به مې ځنډ کولو
ما به دې شونډې ښکلولې تر ثوابه پورې

په دغه تمه ګوندي لپې درنه ډکې کړمه
ما رسولی ځان تر هره یوه سرابه پورې

سعید ساده په عقیده باندې نور نه پوهېږي
یوازې سر یې دی ساتلی تر محرابه پورې

بې وږمو پېغله د حجاب ښکاريږي
ګلاب اينه کې هم ګلاب ښکاريږي

سادګي دا ده چې خرڅ شوی مشر
موږ ته قبله، موږ ته محراب ښکاريږي

اخلي رشوت، ته وا ثواب يې په کې
خو، ناروا ورته شراب ښکاريږي

د يار په شوندو د رقيب ستاينه
دا راته هم د خدای عذاب ښکاريږي

سعيده سترګې چې خيرنې نه وي
د ښکلي مخ د خدای کتاب ښکاريږي

د زمانې د سپېره جبر، بلا نه ده مړه
موږ يې تمام کړو، خو د وخت اژدها نه ده مړه

ښايسته زلمي، ښايسته پېغلوتې د ګلونو په څېر
شول په کې ښخ لکه ګلونه، صحرا نه ده مړه

لا يې هېر نه يم، په خوبونو کې دعا يې وينم
د مړې مورکۍ مې لا په ما هم اروا نه ده مړه

غواړي سعيده زما وطن کړي د مرګونو تابلو
لا جادوګره دنياګۍ په ګنا نه ده مړه

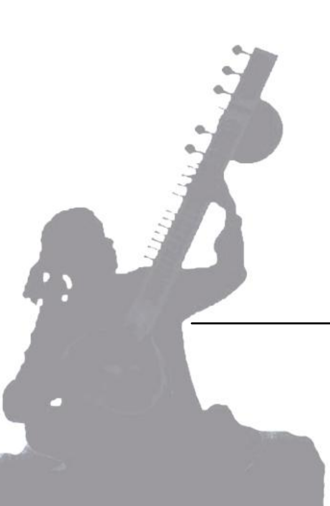

دا سې ولس په څه ژوندی وي چې ګوښې ته ناست وي
په ګل وطن چې د لمبو وننداري ته ناست وي

حیران په دې یم چې په زړه کې به یې څه ورګرځي
ښکلی چې ګوري، خپلې سترګې و ایینې ته ناست وي

دا مساوات دی چې دې مشر وي شرابو کې غرق
غریب ولس دی وږی تږی، دروازې ته ناست وي

دا ستا خیالونه ښاپیرو غوندي را ورسیږي
سعید چې شعر لیکي، تیاره کې و ډیوې ته ناست وي

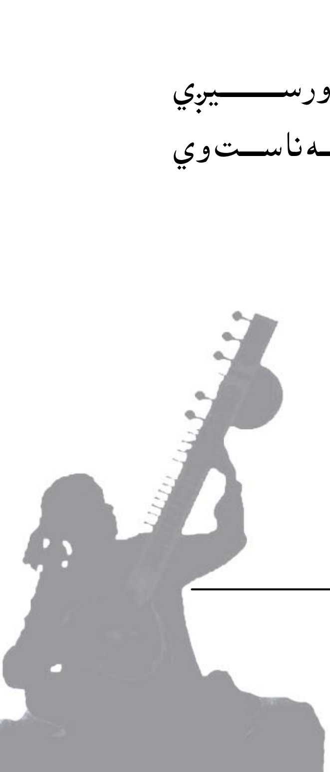

لکه د ښکلې مخ، محدود زه تر نقابه ښه یم
دې زمانه کې پټ د خلکو له حسابه ښه یم

ګوندې کوڅو کې څوک د ژوند له رازه وپوهوم
جومات دې ستا وي زه محروم له دې ثوابه ښه یم

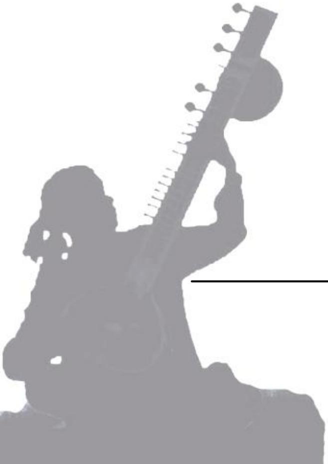

د ننګ ناموس چې چا لوټمار کړی دی
موږ په هغو خلکو اعتبار کړی دی

خدایه دا ستا په دومره لوی جهان کې
تا پنجابی پر موږ بادار کړی دی

قام کې خو ټوله برابر غوندي وي
موږ کې، نواب، بل دې سردار کړی دی

رقیبه وایه د خدای په نامه
تا نو بیا کوم د سړي کار کړی دی

د فطرت خلک په کې نه شي موندای
سعید نفرت ځکه له ښار کړی دی

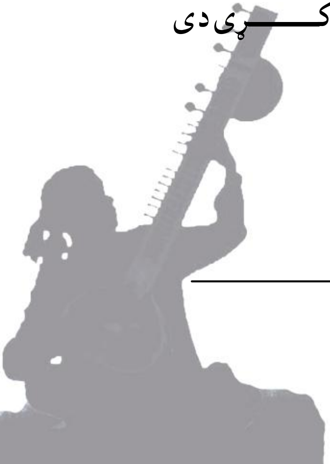

را باندې اوري يو ارمان جانانه
دا ستا له سترګو په ايمان جانانه

ته مې په خوا کې يې عجيبه دا ده
خو زه بيا هم يمه پرېشان جانانه

تعريف د ژوند د فلسفې که غواړې
ودان په مينه دا جهان جانانه

د غزل راز چې له هرڅه را اخلم
ته په هرڅه کې يې خندان جانانه

بې تا سجدې سعيد د زړه په زور کړم
زما شيرين افغانستان جانانه

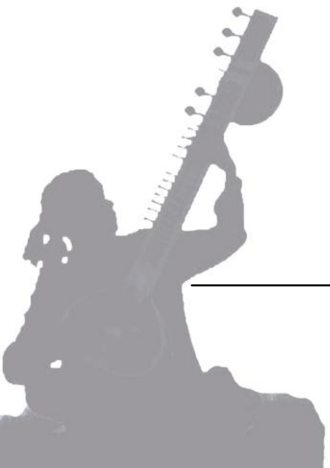

ستوري شمېرمه يو څه شمار په کار دی
هغه راځي لږ انتظار په کار دی

سختو حالاتو کې چې قام رابچ کړي
موږ ته يو مشر لږ هوښيار په کار دی

چې د رقيب په خوله خبره کوې
يو څه خو تا له هم اختيار په کار دی

حالات غمجن زاهده ستا خوښه ده
يا مې روا کړه يا سيتار په کار دی

سعيده هر څو که وعده وکوي
په جانان کله اعتبار په کار دی

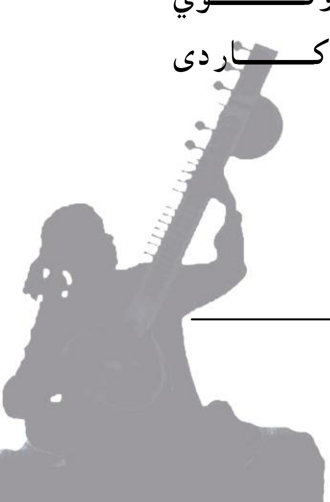

چې مې دې خوږ زړه ته دوا شي په کې
ګوندې يو يار خو به پيدا شي په کې

د دغه ښار دې عجيبه خويونه
د غره سړی ولې تا لا شي په کې

ښکلي به چرته هم بې ياره نه وي
زموږ خوبونه که رښتيا شي په کې

چې دا ستا ياد ورته را ورسيږي
زړه مې تياره وي خو رڼا شي په کې

د يار ومخ ته خو سعيده سړی
سمه خبري کړي خطا شي په کې

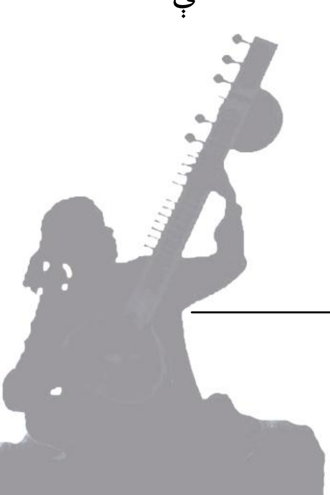

چې زه مین شومه او تا مې دلبري کړې ده
له هغې وروسته مو څه ښکلې زندګي کړې ده

نه درکتی شمه او نه مې درنه سترګې اوړي
لږ خو مې پوی کړه، دا دې څه جادوګري کړې ده

شبنم خو ښه دی د ګلاب پر پاڼه ورغږېده
ما خو ټول عمر پر اغزیو زندګي کړې ده

په ډک محفل کې یې د یار په لیدو اوښکې راغلې
په هغه ورځ خو سعید ډېره سادګي کړې ده

چې پېغله وي د بنګړو شرنګ نه لري
لکه غزله چې اهنګ نه لري

بیا هم دي ښکلې کلیوالې پېغلې
ساده پاده د شونډو رنګ نه لري

زما وطن په یو سپېره بیدیا کې
داسي زیارت دی چې ملنګ نه لري

دا به نو څنګه د چا زړه ته تېر شي
چې پښتنه خاوره دې ننګ نه لري

کتل به ښکلو ته ګنا لري خو
سعید صفا د زړګي زنګ نه لري

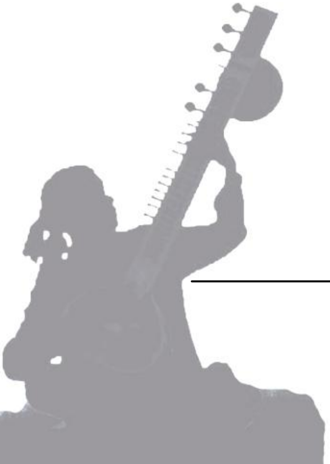

کینه یې نه زده سپین زړگی د سعید
د کلیوال مالت زلمی د سعید

د زړه خبره چې ساتلی نه شي
منم چې دغه یو کمی د سعید

خولگي چې واخلي او بیا مندې وهي
شرم یې واخلي سادگی د سعید

د لونگین وږمې په ښار کې غواړي
څه عجیبه غوندي سړی د سعید

بلا کلونه یې په ښار واړول
خو په خوی هغسي زابلی د سعید

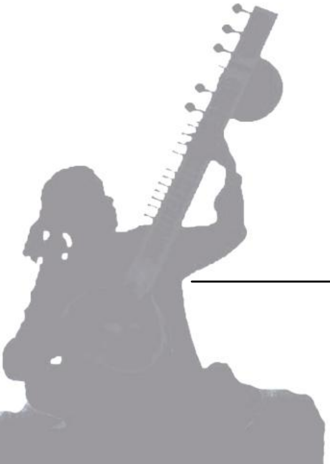

کوډې که دې نه وای په خبرو کې
خولې ته به مې نه راتلې سندرو کې

ستا ولو پټې ته رسېدی نه شي
هرڅو که ښکلا وي ببر سرو کې

ښکلی مې توپان غوندي پر زړه راغی
وړي مې د موسکا په سرو وزرو کې

هلته به نو قام ته څه خدمت وشي
واک چې وي په لاس د لنډغرو کې

ستا سعید د کلي په خوی لوی بویه
ښکاري چې ساده غوندي ملګرو کې

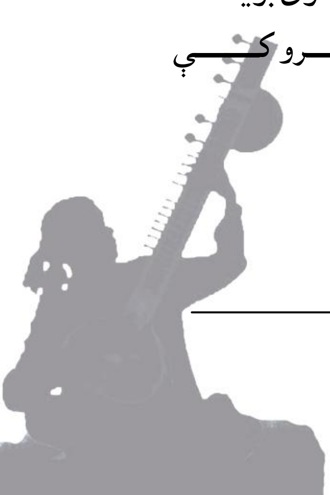

که غوړیدلي ګل ته ورته نه یې
یې خو سپوږمۍ که سوې لمر ته نه یې

دا دې کمال دی زړه په سترګو اخلې
ښکلې منمه جادوګر ته نه یې

عجبه دا ده چې په خوب کې راشې
له خوښۍ ویښ شمه، مګر ته نه یې

شهیده دلته دې شو دومره مقام
لا رسېدلی و کوثر ته نه یې

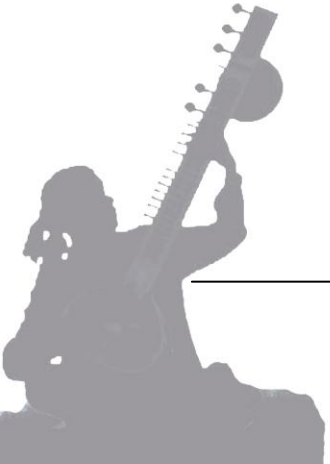

سعیده نور خو درنه شېخ جوړ شوی
هسې ختلی و ممبر ته نه یې

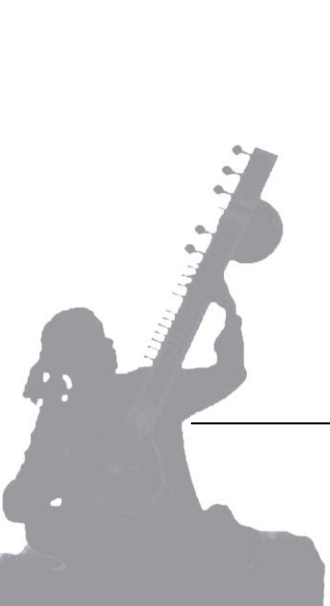

د مشر مخ ته کشر پاڅي خبر سپکه کوي
عجبه وخت شو ورور له وروره څخه کرکه کوي

له تا را وروسته ستا بچو ورته تندی تېټ کړی
مغلان دلته پاچاهي خوشحال خټکه کوي

له پښتنو ځکه اوس ډيلی او اصفهان هېر شوی
جګړه په کور کې يې پر کونډه يا پر ځمکه کوي

نيکه مو وايي په واده کې دريا مه ټنګوئ
دا يې ګومان وي خدای پر کور د غضب ټکه کوي

دا مشران به نو سعيده څنګه جوړ کړي وطن
هره خبر چې له دروغو څخه ډکه کوي

دا چې غزل کاږم خبرې هم په سُر کې لرم
ډېره موده کېږي يو ښکلی تصور کې لرم

د يار په هيله د رقيب د زړه ساتنه کوم
خدايه دا يو لاس پر ګلاب بل په تنور کې لرم

ده ته کينه ورځي عجيبه ده زما پر خوښي
دغه يوه خامي بې رنګه په تربور کې لرم

شيخ پر ممبر ويل، بې مينې ژوند تيارې ته ورته
شکر يوه حصه خو زه هم په دې نور کې لرم

سعيده ويره لرم وخت يې ځوانيمرګه نه كړي
ځوانه نغمه لكه ګلاب د زړه تنبور كې لرم

بازار تیزي ده، طبیعت په کې ناکام ښکاریږي
دا چې ګلونه د رنګونو په کې خام ښکاریږي

لکه شراب مینه مو داسې ګناګاره ګڼي
شیخ ملامت نه دی ستا شونډې ورته جام ښکاریږي

ساده ملګرو پام چې چرته په کې دو را نه شئ
دا هر ګودر راته د ښکلو پېغلو دام ښکاریږي

ښايي په دې کلي ناترسو هم بمبار کړی وي
چې د پایزېبو او بنګړیو شور ارام ښکاریږي

چې د چا مخ ته ګوته نیسي او خاشه لټوي
سعيد په دې حالت کې نور راته بد نام ښکاريږي

بلا مودې یې په اثر کې اوسم
د ښکلو سترګو په منتر کې اوسم

دلته هم خدای ج هلته هم خدای ج یادوم
شېخه مسجد که په ګودر کې اوسم

بخته له د ښه به نور څه راکوې
د یار د سرو شونډو په سر کې اوسم

پښتون ملت یم بیلېدلی نه شم
که په میوند که په خیبر کې اوسم

ستا په دعا يمه ډاډه مور جانې
سعيد که هر څو مره خطر کې اوسم

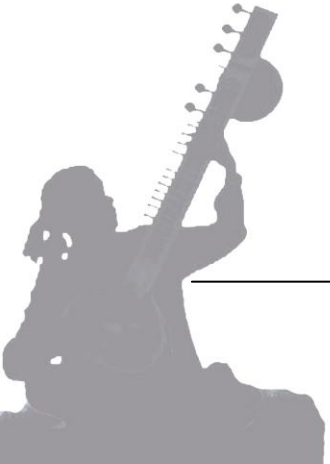

د غوټۍ شونډو او شين خال دې د سپرلي اندازه
د ښکلي حسن به دې څوک ولګوي اندازه

چې ولس مخکې وي روان او دی له شا ورپسې
د قومي مشروي همدغه د سړي اندازه

د بل په غاړه چې چاړه ږدې یا یې ولې کله
تا لګولې ده د خپل خوارږه بچي اندازه؟

اوس چې چارګل په پزه نږدي، زمانه شوه، بله
چا له به څه ښکاري له د ښه پښتني اندازه

د جنګ ترخو ترخو حالاتو کې چې مينه کوي
له ئينو خلګو مې سعيده د زمري اندازه

ښکلې زه اوس د سرېتوب پاخه درشل ته شومه
يو څه وتاته، څه وکار، يو څه غزل ته شومه

چې شاعري مې د وږمو په څېر تر لرې رسي
مننه خدايه طبيعت کې خو لږ ګل ته شومه

حسن منمه خو نغمې د سپرلي هم ومنه
که ستا څهره شوه له ګلابه زه بلبل ته شومه

را باندې تېرې کړې قسمت بلا مودې په تمه
عجبه داده نه اوربل او نه څنګل ته شومه

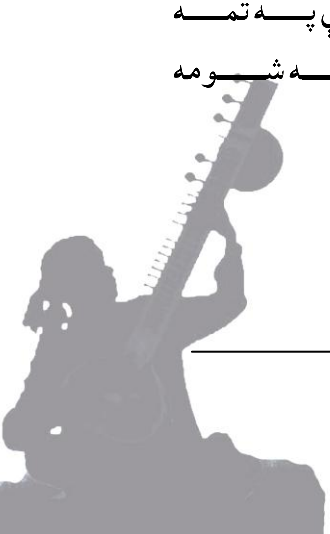

سعیده روغ یار مې کې وبایله قسمت ته ګوره
دا څه بلا وشوه، د کومې بلا پل ته شومه

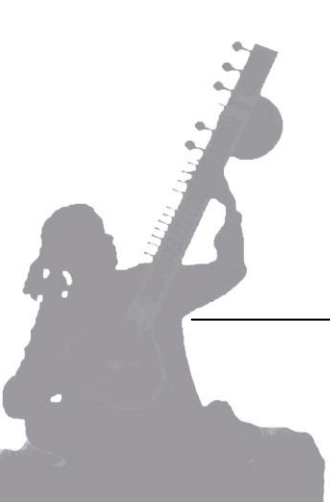

تقدير دي جار، خير به دې څه وخت له ازله راشي
زموږ پر خاوره زموږ اختيار به خدايه کله راشي

بيا يې منو چې اوس پاچا زموږ خپل پښتون دی
پښتو فرمان چې کندهار ته له کابله راشي

چې مو ګلونه د بارود تور لوګي وهلي
نغمې به څه واورو، بيا خدايزده که بلبله راشي

ښکلې بخښنه چې مې ستا شونډو ته زړه سوليږي
دغه شيطان مې زړه ته ستا له سره چارګله راشي

د ښار کوڅو کې ښکلي یو بل نه تپوس کوي دا
له مودو ورک سعید به څه وخت له زابله راشي

خدایه یاد مې دي تراوسه
زما په ذهن کې تصویر دي
سپین ګلونه د نرګیس و
هاغه وخت مې ښه پر زړه دی
که به هر څومره تیارې وې د ژوند لارې
خو زما مخ ته رڼا به وې دالارې
خدایه ! زه دې وایه څومره ګناګار یم
چې دې واخستل زما له سره دواړه
د مورکۍ خواږه لاسونه

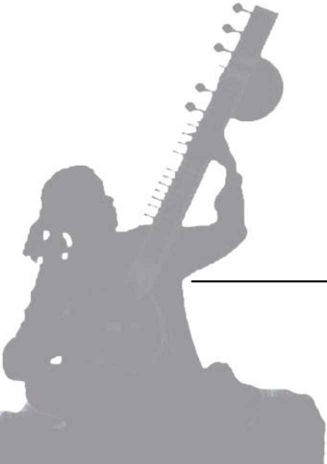

عجيبه داده پر هر چا باندې خوارۀ غورځوي
ښايست بلا کوي ښايست اثر پر زړه غورځوي

ستا په ليدو چې مې له سترګو څخه اوښکې راشي
دا کليوالې د ښادۍ مخ ته اوبه غورځوي

ستا کليوال په ښار کې هم يې پر زړګي ساتلې
ها ستا د سمال يې دی ساتلی، هغه نه غورځوي

د جبر دې سوال ته تراوسه بې ځوابه يمه
چې له نظره مې نظر ښکلی په څه غورځوي

نوره به شپه سعيد د چا په ياد کې نه رڼوي
دغه يادونه نور له زړه څخه پاخه غورځوي

چې پښتون مشر د خوشحال مطالعه نه لري
ناولی مخ گرځي په لاسو کې اینه نه لري

ښکلو ته گورم خو نظر مې بې مانا پاتې شي
د عشق رنګونه ښايي دغه زمانه نه لري

ولې له لوږې مرو ، بې سوچه، بې ضمير ولسه
زموږ وطن نو وايئ کومه خزانه نه لري؟

ښکلو ته گوره خو لږ فام کوه تکفير دې نه کړي
دا د ريا زاهدان دومره حوصله نه لري

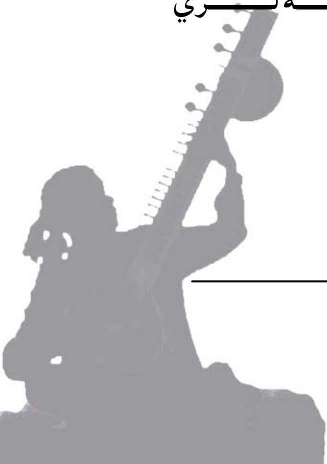

لــه شــعر یــې خونــد اخلــه یــوې ښــکلې ویــل بلــې تــه
کنـــــې ســـــعید غریـــــب چنـــــدانې قـــــواره نـــــه لـــــري

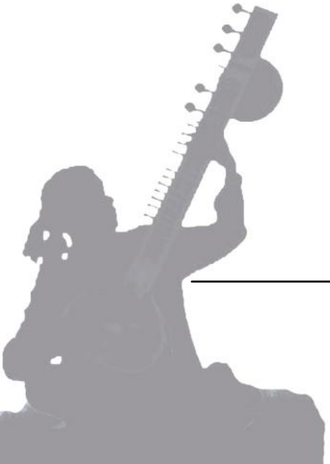

نورو ته ګل موږ ته بد رنګ دور دی
خوشحاله اوس هم د اورنګ دور دی

په خپله خاوره چې اختیار نه لرو
پښتنو والله چې بې ننګ دور دی

په خپل وطن کې چې له لوږې نه مري
د پښتانه غریب ملنګ دور دی

سپین په پوډرو فطرتي خو نه دي
په خدای چې اوس د غنمرنګ دور دی

سعیده ژوند کې به دا واورم کنه
د یار، ستار او نی و چنګ دور دی

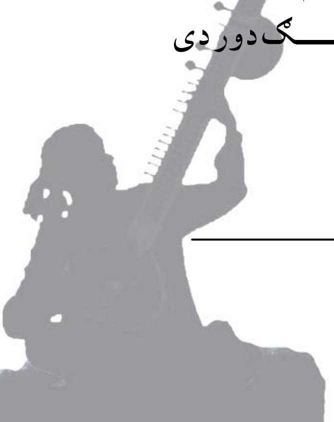

که د سره لمر که د ګلاب په ګل سایه روان دی
خو هر سړی د خپل قسمت په اندازه روان دی

ځوان به په څنګ کې یا کتاب او یا رباب ګرځاوه
زموږه ځوان ګورئ په څنګ کې توپنچه روان دی

هلته یو ځوان عجیب ژړل د یو جنۍ په واده
تا به ویل چې د یو چا په جنازه روان دی

بیا به د کوم ناورین خبر راوړي محله پورې
مشر بهرته بیا په کومه اراده روان دی

سعید چې کلي کې په کوم ډول شډل ګرځېږي
حیران یم ښار کې هم هغه غوندې ساده روان دی

رياضت د حسن ښکلې زه بلا ګردان کومه
راز د ښکلا دي کنې ستا به څه احسان کومه

نادره دا وه، نن دې څه ډول خواره وکتل
درنه منننه ګل جانانه يو جهان کومه

چې پښتانه د غلامانو غلامۍ ته بيا يي
څه احترام به زه د دې اورنګ زمان کومه

اوس خو د ستور دی ځان په سل رنګه دا خلک لري
پر چا به څه شک د کافر پر چا به څه د مسلمان کومه

د ښار ملګري مې په دې ګنې ساده سعيده
زه چې خبرې د چارګل لا د پېزوان کومه

دا ستا د حسن له کتاب سره خواله کومه
ستورو ته ناست يم له رباب سره خواله کومه

ښکلې انځور يې ستا د شونډو په څهره کې وينم
ساده خو نه يم چې ګلاب سره خواله کومه

هغه مې سوځي خو په ټکنده غرمه کې لا هم
لکه لمر مخې له افتاب سره خواله کومه

ته رانه لرې دا ستا غم و چاته وژړوم
زه د خپل سوي زړه کباب سره خواله کومه

د مينې زور شبخه سعيد چې رندانه ګرځمه
داسې هم نه ده چې شراب سره خواله کومه

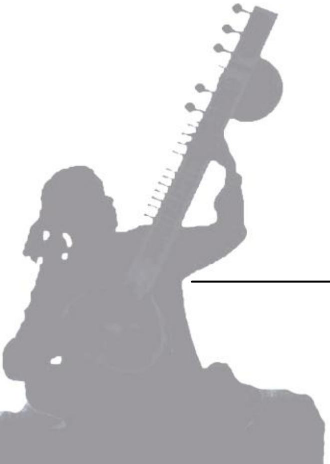

وراري به خاورې و خپل رنګ ته په جذبه کې ګوري
اوس به له ناوې سره څوک په ایینه کې ګوري

شبخه یو اځې هلکان هم ملامته نه دي
شته جنکۍ چې پټې پټې دروازه کې ګوري

پښتون ولس د مشرانو کردار داسې کړلو
چې هر یو څوک یې جنګ فتنه اوس په شمله کې ګوري

یارو، سیتار سره چې اوسي بس هغه بختور
له دېنه څه سکون به نور په زمانه کې ګوري

او به د کلي کړي سعیده د شرابو سیالي
د ورځې پېغلې د شپې ستوري په چینه کې ګوري

چې په رښتيا و جرئت کوو موږ
دغه ژوندون په کوم قيمت کوو موږ

سعيده دې ته وايي ټينګ اعتقاد
د مينې ټوله شپه رياضت کوو موږ

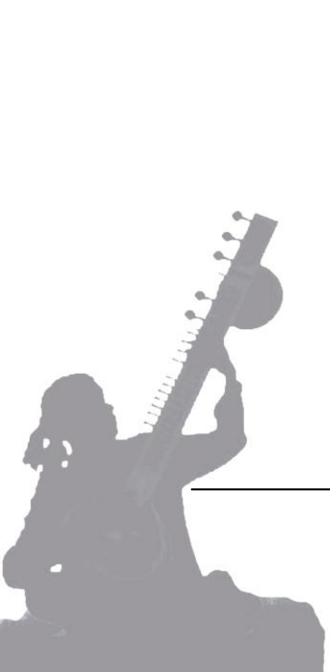

په شپه کې خوند کوي ولاچې د پروین ایښې
زما د خړې خولۍ، ستا دلونګین ایښې

څومره اثر کوي جنګونه پر ماحول د مینې
د ښکلو وچې شونډې، تتې د جبین ایښې

په خپله وطن کې راته سمه چپه لار نه ښکاري
سترګې مو سوځي راته مخ دي، د ګورګین ایښې

سعیده دومره شوې مجهولي اوس څهرې د خلکو
سمې په سترګو ورته ږده د کتبین ایښې

ښکلي بلا کوي، سړی چې وي پریشان، تازه کړي
زاهده راشه په خبرو دې ایمان تازه کړي

چې کله وموسي په سروشوندو او مخ واړه وي
ټکور شي پاتې او زخمونه مې جانان تازه کړي

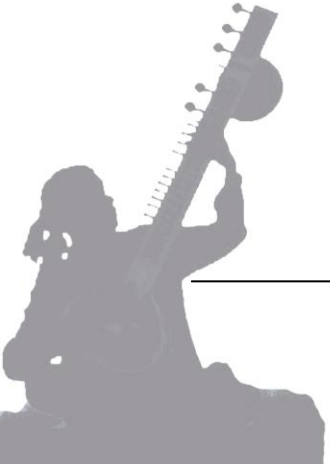

ټوپک چاړه او یاد بم کېسه ده
زموږ د ژوند کېسه د غم کېسه ده

زما خاطره بس له هغې جنۍ نه
د ګل پر پاڼه د شبنم کېسه ده

داسې اتوم چې کړي نړۍ پرې غرقه
دغه د اوس بني ادم کېسه ده

په نه خبره سره نېښ ووهي
د ګاونډيو د لړم کېسه ده

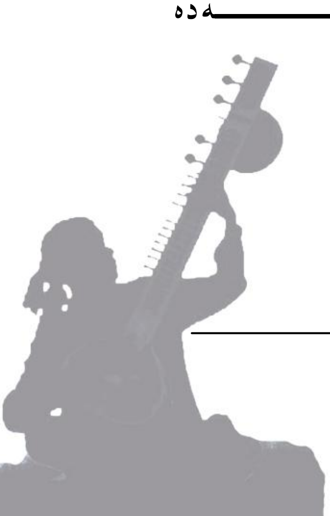

وي به خپه له يو او بله ضرور
دا د سعيد او د صنم کېسه ده

په خپله خاوره ناکاره یو او تره اوسو
دوخت مشرانو کې موږ بیا هم بې رهبره اوسو

د انقلاب د فلسفې نتیجه دا وخته
له نوره لرې په تیارو کې یو بې لمره اوسو

خدایه په دې خاوره به داسې رحم کله راځي
چې امن راشي او موږ لرې له خطره اوسو

د مشرانو د پوهې کچه مو دغسې شوه
چې اوس په جنګ او په چاودنو کې اکثره اوسو

سعیده څوک به مو د ژوند سیکې را وځلوي
د وخت ګرځونو کې چې پټې له زرګره اوسو

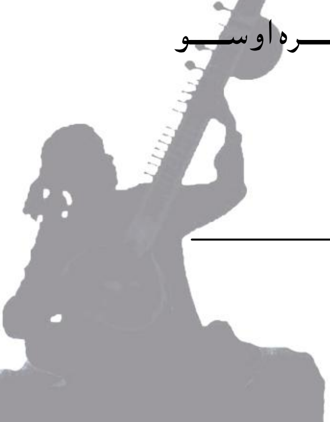

شېخه ! چې مينه کړي ترځان محدوده
هغه نو ته وايه په څه سړی دی ؟

لا د چارګل لا د پېزوان خبرې
دا سعيد هم يو عجيبه سړی دی

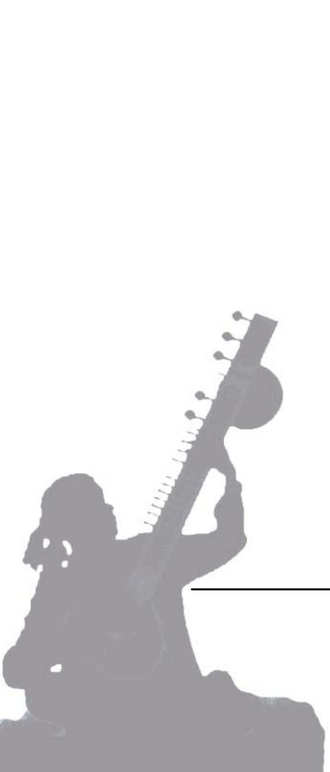

کړم ریاضت یې بلا زه له ډېره وخته
یو تصویر مې دی پرزړه له ډېره وخته

په خیالو کې مې حسینې جادوګرې
راروانه یې بس ته له ډېره وخته

ستا د مینې د سرور له برکته
دي راګډ په ژوند خوارۀ له ډېره وخته

سوال د شوندو به په کومه خوله کومه
ورته زه یم زړه نا زړه له ډېره وخته

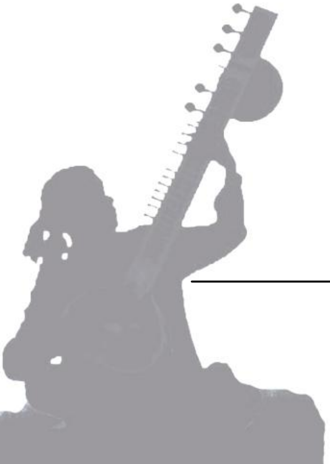

ښکلو ته میل د زړګي لرمه
شېخه حسینه کمزوري لرمه

په سادګی زما خطا چې نه شي
په زړه کې لویه پاچاهي لرمه

د غم حالاتو کې ملګري د ژوند
مننه خدایه شاعري لرمه

د بل په درد مې زړه کې څړيکه راشي
شکر دا خوی د سړي لرمه

هسي خو ډېر ملګري ګورته لاړو
ارمان سعید د روحاني* لرمه

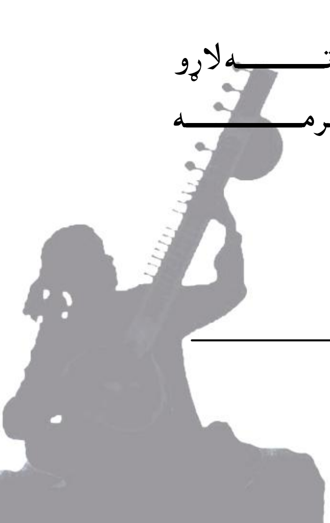

شهید عبدالصمد روحاني چې یو خوږ کلیوال اشنا و

جنتي خوب ویني تک سپین لکه ثواب ویده دی
نظر مې ستا د سرکو شونډو پر ګلاب ویده دی

وخت د لېوه غوندي، په نیمه شپه ورګډ په کاله
ګوره پښتون ته، څنګه غرق خانه خراب ویده دی

د ژوند پر دښته مې قسمته چرته ونه لیده
زما ارمان د زماني پر کوم سراب ویده دی

په دې مالت کې مې ونه لید له نښه د ژوند
دلته رباب، دلته ګودر، دلته محراب ویده دی

هغه سعيد ته نن عجيبه فلسفه وړاندې كړه
وې، ستا په شعر كې ثه مرموزه اضطراب ويده دى

خونه د پښتون چې په کې لویه خدایه ړنګه ده
دا دنیا دي اور واخلي او دا دنیا بدرنګه ده

ولې وینې، وینې کندهار او پېښور زموږ
ولې مو د جبر زمانې ته ژبه ګونګه ده

څو به انقلاب وي او ترڅو به ورور وژنه وي
دا جنتي سیمه او تبا له جنګه ده

پېغلې د عربو او پنجاب په خولو پايي زموږ
دلته پښتنه پېغله ساده ګرځي ملنګه ده

ستا د میو زور ښکلې، سعید چې رندانه ګرځم
چاوې چې مستې مې یا له میو یا له بنګه ده

اینه د حسن چې دې پاکه له غباره نه ده
زما د قسمت په دایره کې لا ایساره نه ده

شېخه د ښکلې په ایمان کې دې باور نه راځي
نور یې د مخ ګوره، ستا غوندې ګناګاره نه ده

دلته دروغ دې چې سپرلی وي بدرګه په ګلو
موږ ته جګړه کله راغلې بې بهار نه ده

ښکلی سعیده د نرګس غوندې وځان ته مخ دی
هغه خبر ستا د زړګي له یو پرهاره نه ده

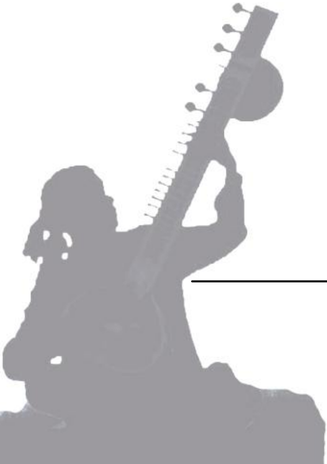

ګلاب که هرڅو د ښایست ګڼې جلوې کولې
ستا د ښایست یې څه ناکامه تجربې کولې

نه یې له ښکلو لاس تاوکړی نه مینا پر شونډو
هغه غریب نو بیا په څه خبر توبې کولې

ستا د ښکلا و دې ګلاب خوی ته حیرت وړی یم
په خاموشۍ کې یې بلا بلا کېسې کولې

وینې تویې د زخمونو په هر پل کې
راته شنه دي تیندکونه په مزل کې

ته وا زما د زړه زخمونه په کې شنه دي
زه چې ګورمه ګلونه ستا اوربل کې

درقربان شم کلیوالې نازولې
مخ دې ښکلی د خالونو په شنه ځل کې

مورې موسکي و له مستیه ګډېدولو
شپون ژړل خدای یې موندلی و په نل کې

چې ستا نظر ته مې څهره پرته وي
لکه ګلاب ته چې اینه پرته وي

شېخه په کوم معیار کې دا را ولې
مخ ته مې جام څنګ ته سجده پرته وي

خوب مې لیده ښکلې په ښې ورغوي
زما ملغلره تکه شنه پرته وي

ترڅو به زموږ د ژوند ځولۍ کې بخته
له درده ډکه زمانه پرته وي

سعیده بیا به مې په اوښکو لمانځي
چې زما وسرته کتېبه پرته وي

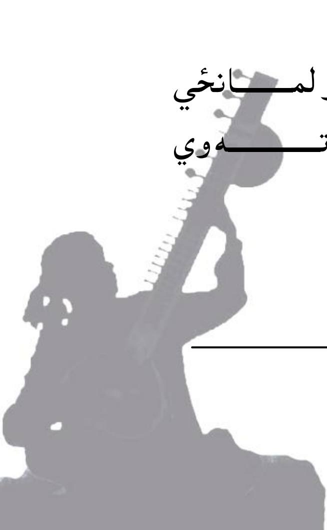

چې ساتي مو په جنګ کې بې وجدانه زمانه ده
پښتون غریب ته ډکه له تاوانه زمانه ده

دې وخت که رسولي د نړۍ خلک ګلاب ته
قسمت کې زموږ ولې بې ارمانه زمانه ده

زما او د رقیب ترمیان دي جوړ د کرکې ثلي
له تاښکلې راتاوه ثه جانانه زمانه ده

په دې بارودي جنګ کې یه اغلې پښتنې*
و حسن ته دي خدایږو چې حیرانه زمانه ده

سعیده د ملا په کتاب هم درسره ګورم
په حق د پښتنو کې بې ایمانه زمانه ده

*شربت ګله یا د ختیځ مونیلیزا

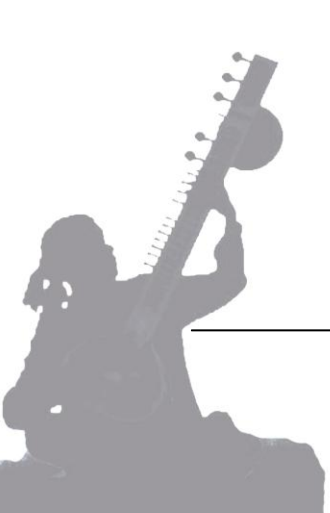

د دې مالت فضا چې تته ده هیڅ شور نه لري
دلته دي زړونه اوبه شوي، زړونه زور نه لري

زمونږ په مالت کې خو ځوانان داسې بې پرسه وژني
ته به وا پلار نه لري، مور نه لري، خور نه لري

په خدای ملګرو کله کله راته شک پیدا شي
وایم پښتون داسې یتیم دی چې هیڅ کور نه لري

داسې هم نه ده چې شپخان یو تربنه بد مو راځي حالات جنګي دي مزه
ځکه ټنک ټکور نه لري

چې بې ساره زړونه راګرم کړو په مستو بیتو
اوس دې غزل سعیده هاغه شانته اور نه لري

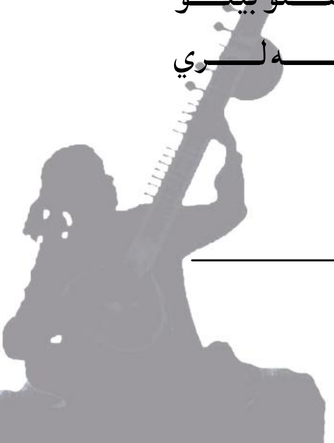

وینـــــي وینـــــي جنـــــګ مـــــاحول
څنګـــــه شـــــو بـــــدرنګ مـــــاحول

وخـــــت و چـــــې فتنـــــې نـــــه وې
ښـــــکلی و ، لونـــــګ مـــــاحول

کـــــاش چـــــې مینـــــه ، مینـــــه شـــــي
ګلـــــو بانـــــدې رنـــــګ مـــــاحول

نـــــه چـــــې وي ســـــعید هغـــــه
مـــــا بانـــــدې وي تنـــــګ مـــــاحول

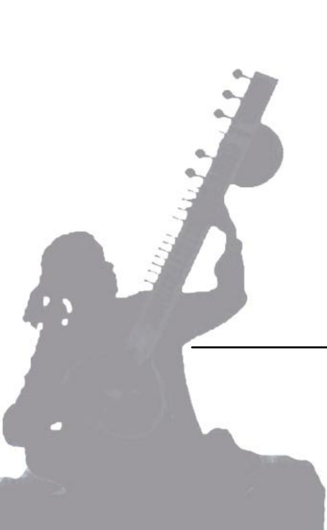

بلا تاریخ یې په غیرت لیکلی
د زمانې د زړه جرس دی پښتون

ملکو هلتې * احترام وکوئ
په دنیا کړی څه هوس دی پښتون

د خدای په لاره برابر روان دی
په دې سعیده مقدس دی پښتون

نه خان ملا او نه سردار معلوم دی
دلته د کوم سړي کردار معلوم دی

موږ ته سپرلي تازه جنګونه راوړي
په دې توپير راته بهار معلوم دی

بچي بې خپله جوړوي، ورانوي
موږ ته قسمت اوس د دې ښار معلوم دی

چې قيامتونه په زړګي راولي
د خال او شونډو خو خپل کار معلوم دی

په بنګ، شرابو باندې نه ماتېږي
سعيده ماته خپل خمار معلوم دی

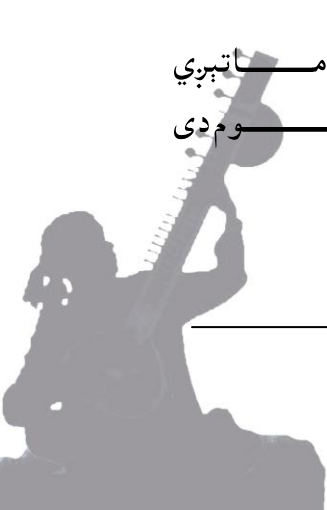

وخت دی د جبر او غمونو تابلو
هره څهره ده د ویرونو تابلو

سپرلیه اوس مو ده له یاده وتې
ستا د ښایست او د ګلونو تابلو

د رنګ ښېښه یې په باردو توره
زما د وطن د شنو سیندونو تابلو

د جنګ حالاتو کې به څه مزه وي
د کلي، غر او ګودرونو تابلو

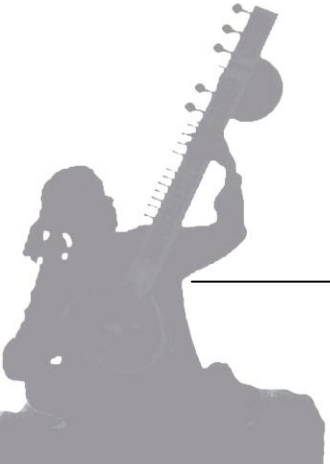

ورورولي، سوله او د ښكلو مينه

سعيده زما ده د شعرونو تابلو

اوس چې خاموشه یمه شور نه لرم
خدایه تیاره ده کور کې مور نه لرم

د مور دعا به وه لښکر راسره
دښمنه پړ یمه نور زور نه لرم

د کلي هر دیوال ته سا شړمه
بې موره څه مزه کړي کور نه لرم

د ژوند له خونده به مې څه وپوښتئ
ساړه نغري ته ناست یم اور نه لرم

سعیده زه شوم د پښتو په شانې
څوک به دعا راکړي غمخور نه لرم

جومات له ځو غیږ کې قرآن ګرځو
خو پټ په زړونو کې بتان ګرځو

بیا مو د کوم فرعون نښه نه کړي
سرونه پټ چې له اسمان ګرځو

کلونه وشول په دې تمه باندې
زړه کې د لوی وطن ارمان ګرځو

زاهده ګوندي وي چې رنګ ترې واخلو
ښکلي ترخنګ لکه ګلان ګرځو

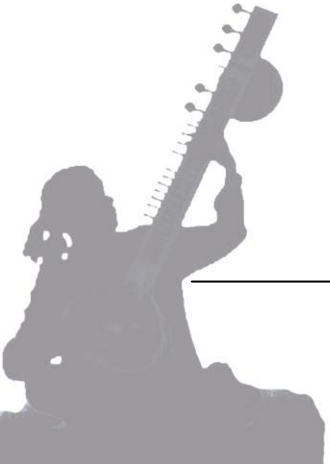

سعیده ټک به دا ضرور راکوي
چې په لستوني کې ماران ګرځوو

جانان د چا کله ټکور ورکوي
ژور زخمونه به لا نور ورکوي

د ګاونډي چې دلته وس ورسي
نو د يو بل درمند ته اور ورکوي

سعيد چې ښکلی په غزل کې راوړي
رقيب ته دا خبره زور ورکوي

بلا رنګونه يې په زړه را اوري
سعيد چې ستا رياضت ته زور ورکوي

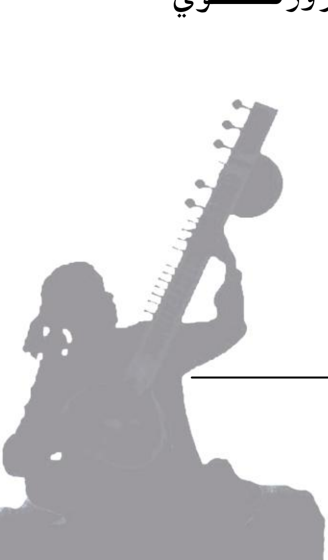

مست خواږه ګوري جانان
چې له زړه ګوري جانان

وا وا سل زره رنګونه
څومره ښه ګوري جانان

مال ځانه کړي قربان
چې کاږه ګوري جانان

بیا تندی او کانی څه
چې ونه ګوري جانان

سعید بیا کړي ځان ورتېر
ګوندي وه ګوري جانان

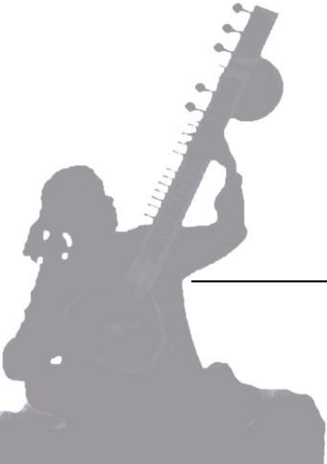

امن چرته به بې باوره ژوندون
زموږ خوارانو در بدره ژوندون

وجنګ نفرت ته د پای ټکی کېږدو
راځئ شروع کړو بیا له سره ژوندون

وخته تاڅه کړې نیکي راسره
له دردو ډک وي زموږ اکثره ژوندون

په دې مالت کې څه عجیبه خلک
تېروای نه شي بې سنګره ژوندون

لکه زاهد وځان ته ناست یمه خلوت لرمه
ډېره موده یې په ښکلا کې ریاضت لرمه

دا ښاري پېغلې مې پر زړه باندې چک نه لګوي
زه کلیوال ژړنۍ ساده غوندې فطرت لرمه

ګناهګار یم خو دومره نه یم چې له لارې وځم
د شپې ناوخته د غزلو امامت لرمه

ستا په کتو را باندې سل زره رنګونه اوري
جار دې له سترګو څه ښاغلی محبت لرمه

په دغه وخت کې چې سعید له بلا امن لرم
دعا د مورجاني بلا بلا رحمت لرمه

سیند ته یې را کوزې کړم او بو سره شپیلکی کړمه
ستوري په اسمان وي چې رمه له شپاله هی کړمه

اې ښکلې خپه نه شې تعبیر یې ستا په زړه کوم
خوب کې دې ویل راته چې در به زه ځونډی کړمه

ته که زموږ کورته میلمنه کله را پیښه شوې
تا ته به ډالۍ زموږ د تورې مېږې وری کړمه

ستا د بنګړو شور سره سیالۍ باندې راغلی یم
زه چې د غزلو په لفظو باندې شرنګی کړمه

دې سرکښه وخت کې به سعید ګوره چې څه کول
مورې منم خدای ورپسې تا هم څه سړی کړمه

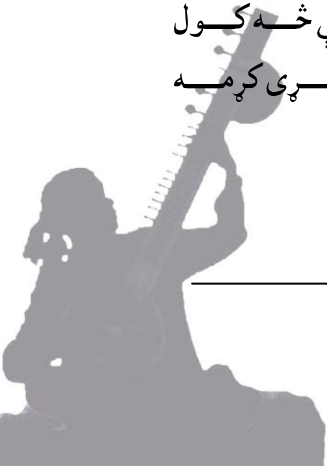

نه اولني شته نه همغسې وجدان پاتې دی
نن سبا هر سړی په ګټه د خپل ځان پاتې دی

څه ساده ګان یو په تاریخ چې د نیکونو ویاړو
په موږ کې کوم خوی د احمد او میرویس خان پاتې دی

په خوله یې وایو ، خو عمل دلته پرې چا کړی دی
هسې په پاڼو کې خاونده ستا قرآن پاتې دی

له نفرتونو به لا غرقه وای له وخته نړۍ
په څو سړیو کې شاید چې سپین ایمان پاتې دی

په دې مالت کې خو په خدای چې زندګي ګرانه ده
سعید چې پاتې دی په تمه د جانان پاتې دی

تا سره چې نه یمه
زه به نو بیا څه یمه

ستا په ږغ بس هر سهار
ګل غوندي تازه یمه

ته وا خوله به نه کړې را
دې کې زړه نا زړه یمه

تا ته خو سعید ګرانې
خاورې یم ایره یمه

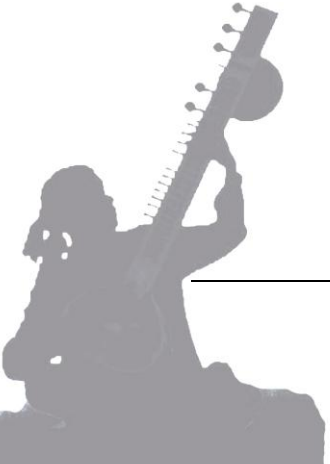

چا چې ولس سره په غم کې خوا خوږي کړې ده
زموږ په زړونو یې بې تاجه پاچاهي کړې ده

چې د ځان ګټې کړي قربان د خپل ولس له ګټو
بې شکه دې سري په حقه سرداري کړې ده

رقیب مالت کې څه وړه خبره نه وه دغه
د زړه په زور مې د هغې جنۍ یاري کړې ده

د ورور و مرګ ته یې کاږتوس دې بې پیسو راکړي
د نړۍ خلګو چې له موږ سره ځواني کړې ده

سعیده چرته چې په مینه وي د کفر فتوا
دا سې ماحول کې موږ خوارانو زندګي کړې ده

ښکلي ګلالي کاته
ستا سپرلي سپرلي کاته

څه عجيب سرور لري
ستورو ته مې وړي کاته

زړه اخلي او توان اخلي
ستا جادوګري کاته

خوی د پسرلي لري
ستا موسکي موسکي کاته

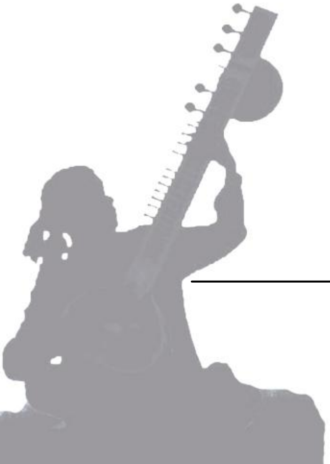

زرغوندي زرګر نه لږ خواري غواړي
دا وطن يو ثو د کار سړي غواړي

ښار مو پانې لکه سور ګلاب
خدايه نور د سولې پسرلي غواړي

***

کله کله غم سره دوکه وکړم
لاړ شمه و ډک جام ته تکيه وکړم

شېخه دغه دور بې ايمانه دی
ثه باور به ستا په مسله وکړم

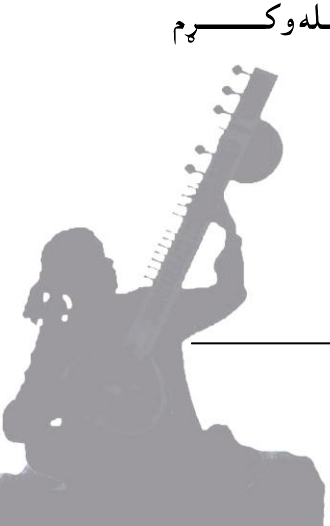

له قرنونو له پېړيو
د ژوندون دغه اواز دی

ورورولي ، امن او مينه
د انسان د تخليق راز دی

***

دا چې پر زړونو تاثيري غوندې دی
د ښکلي ږغ جادوګري غوندې دی

لاس ته راوړل به يې وختونه نيسي
زړګی د ښکلی د ماهي غوندې دی

***

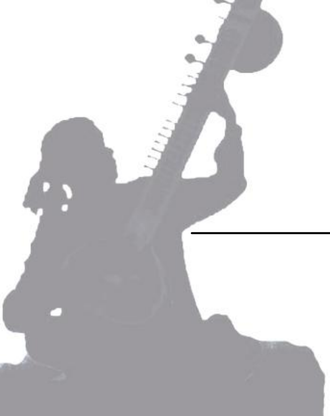

تخنیک پر مخ لاړو بدل شو انسان
خو حقیقت کې لا تمبل شو انسان

د ژوند د عشق سندره کله اوري
اخته په جنګ و په جدل شو انسان

موږ که هر څو په لاره سم په بسم الله روان یو
ستا په نظر شپخه بیا هم پر چپه خوا روان یو

بې ننګه نه یو ، خو له دې تېرو جګړو مو زده کړل
اوس د وطن په نوم جګړه کې هم تر شا روان یو

***

لکه ګلان دانه ،دانه د چول په دښت ولاړ دي
زما ملګري پریشانیو کې د وخت ولاړ دي

موږه به خاورې کړو د ښکلو پر مړوند خوبونه
رقیبان نه یو چې تیار پر دغه بخت ولاړ یو

***

ثه بې رنګه ثه داغلې زندګي ده
بې له تا چې مې اې ښکلې زندګي ده

منم ښار کې د پی مخو هستي ۀ پېره
خو په کلي کې ترې ښکلې زندګي ده

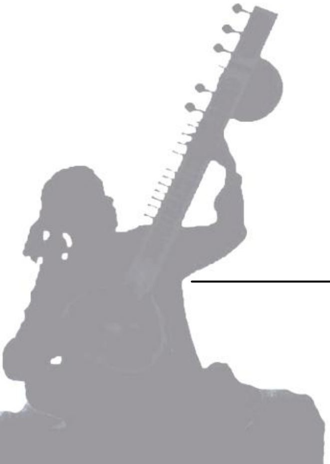

ځنګه ککړې په بارودو د وژمو خبرې
زما د وطن د ګلدرو د پسرلو خبرې

سپوږۍ مد د وکړه پردۍ سیمه پردی وطن دی
لېږ راله وکړه د وطن د ګودرو خبرې

***

دلوي سړي نه ماشو متوب وشي
مینه کې داسې لېونتوب وشي

په کومه شپه چې وي وعده د اشنا
له بده بخته مانه خوب وشي

نن يې خوشبويي زلفو ته ورته ده
ښايي له هوا سره روانه ده
هسې نه رقيب ته مخ وروا ړوي
بيا مې زړه د رزا سره روانه ده

***

چې رقيب نن له اشنا سره پاتېږي
بله شمعه له هوا سره پاتېږي
په بخښنې يوه هيله مې کوله
پښې مې ځي خو زړه له تا سره پاتېږي

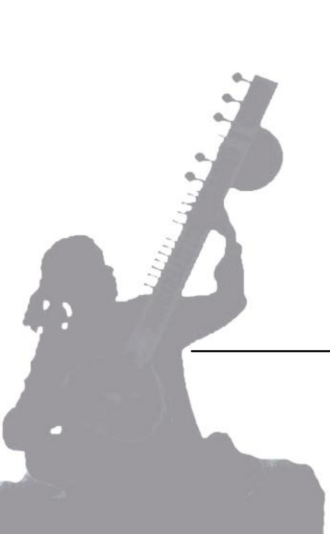

څنګه بدل شولې جانان مې نه شوې
د پرهر څړیکه شوې درمان مې نه شوې

راشه د وخت دا امتحان وګوره
ته رانه لاړې خو ارمان مې نه شوې

***

یار سیتار دا دوه یاران
ما سره جوړه یاران

شېخه وعظ ځانه ته کړه
زه پوی شوم هغه یاران

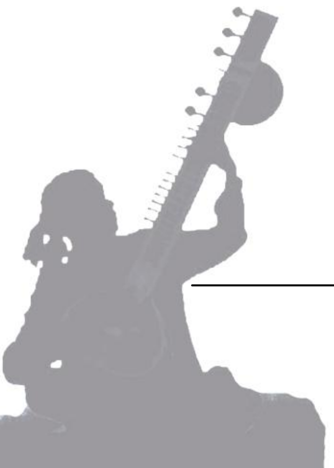

دا زندګي به زندګي وشمېرو
چې ماښام پوره وي خپل سړي وشمېرو

ګلان، فصلونه او باران چې راکړي
سپرلي به هله مور سپرلي وشمېرو

چې بې بمباره تر خپل کوره راشي
دغه واده به بیا ښادي وشمېرو

ښکلې چې لاړ شي له محفله څخه
ملګري ژر ژر خپل زړګي وشمېرو

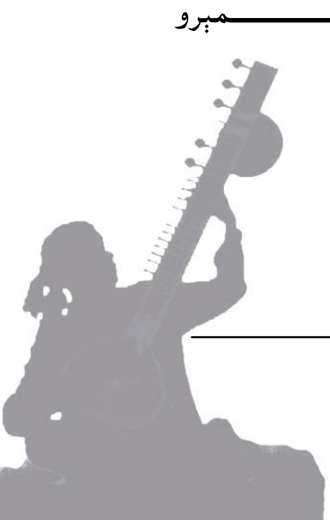

سعيده وروسته له چاودنې ثخه

تش يې خولۍ، ثپلۍ، کالي وشمېرو

حالات مغل دي دلته هرڅه په پردو کې ښکاري
دا چې خاپونه د رنګونو په څهرو کې ښکاري

د قهريدلي اسمان دغه لوی احسان و پر موږ
زما د ګل وطن تصوير چې په لمبو کې ښکاري

څه کيفيت دی مخامخ ورته کتلی نشو
د بلاګانو انځورونه په اينو کې ښکاري

داسې څوک هم شته چې بلا غم يې پر کور مېلمه دی
داسې څوک هم شته چې سازونو او نغمو کې ښکاري

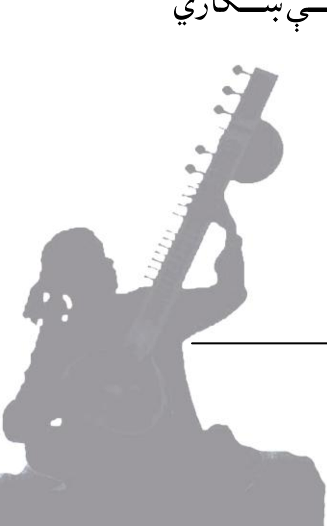

سعیده تا هم له دې خپل ماحوله رانګ اخیستی
څه عجیبه ده ژوند او مرګ دې په شعرو کې ښکاري

زړونه مو له غمه ډک سکون نشته
خير د حالاتو پر لمن نشته

غواړې چې په ښکلو کې ليلا مګر
وګورئ په موږ کې هم مجنون نشته

ډېر خلک هغه غوندې خصلت لري
څوک وايي چې دلته کې قارون نشته

رقيب، جانان سره جوړه روان دي
بهار، خزان سره جوړه روان دي

ويني د زړه خوړو حادثو کې د ژوند
وخت او ارمان سره جوړه روان دي

خدايه دا ستا قدرت بې ساتي راله
وطن، توپان سره جوړه روان دي

بيا به د چا پر زړه قيامت پرېباسي
شوندې، پېزوان سره جوړه روان دي

یاران یا سترګې یا خبرې دي ټول
سعید، جانان سره جوړه روان دي

ته به وا ځوان د چا په مینه کې په دار ځړېږي
ډېره موده کېږي، تېرانو کې سیتار ځړېږي

بیا د درنې چاودنې ږغ له سپین جوماته راغی
خدایه قران دې پانې پانې په مینار ځړېږي

د غره سرې دی په هغه کلتور هغسې پاتې
څادر په څوکه په کڅوړه کې نسوار ځړېږي

منئ چې زموږه د نیتونو د ګنا له وجې
د وحشتونو په ځنځیر مو دغه ښار ځړېږي

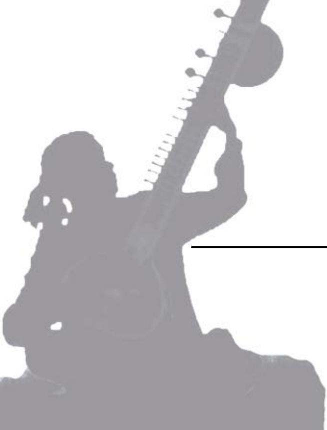

دا نو قسمت دی د سعید په ګریوان ترمې اوښکې
خو د هغې په ګریوان روڼ د پاولو هار ځړېږي

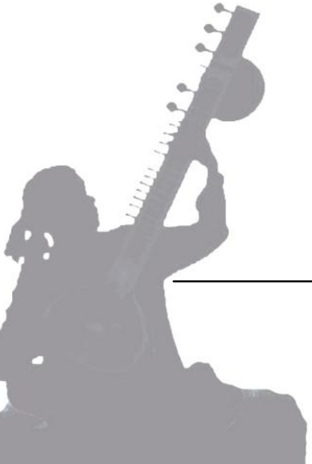

بیا به په څه خبره شر کوي د کلي خلک
واړه لګیا دي سوچ اکثر کوي د کلي خلک

خوشحال ویلي خاوره زموږ، اختیار د بل په لاس کې
یا به مغلو ته اشر کوي د کلي خلک

هغه وختونه اوس په خدای که هم په خوب لیده شي
په اتڼونو چې اختر کوي د کلي خلک

د ښار په څېر نه دي په غم به دې شریک بولي ځان
په خدای دا کار ښه زړور کوي د کلي خلک

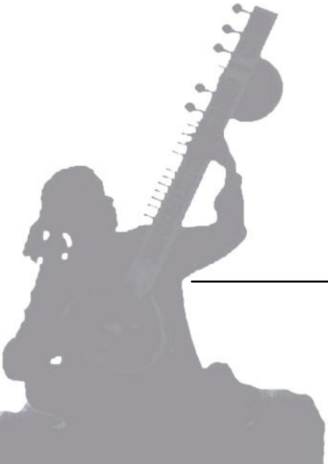

لا وچکالي ده باران نشته چينې وچ حلقونه
سعيده خاورې به کښت کر کوي د کلي خلګ

ستوري پرېشانه لږ خو ګوره
دې خواته جانانه لږ خو ګوره

مشره وايه ته چرته او قام چرته
سر کړه تر ګريوانه لږ خو ګوره

خدايه سبا چرته په مزل مزل
شپه ده يو ستومانه لږ خو ګوره

سورغر، بې چينو دی، بې ګلانو دی
دې خواته بارانه لږ خو ګوره

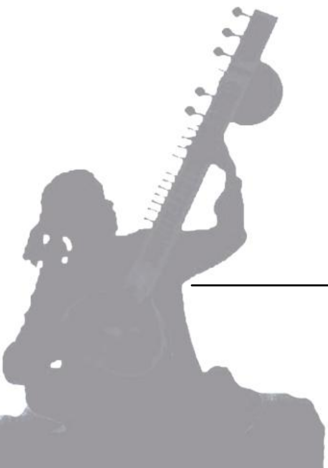

څه اثره د ښکلې په دې ږغ کې وه
اې سعيده ځوانه لږ خو وګوره

چا چې لږ ډېر په کې الفت کړی دی
هغو ژوندون په صداقت کړی دی

چې یارانه ساتې بې تمې دواړه
هغوی ریښتینی محبت کړی دی

وجدان کې هر سړی ظالم دی دلته
ورانی هر چا تر خپل همت کړی دی

سعیده څوک دي د وطن کیسه کې
هر چا د خپل سر حفاظت کړی دی

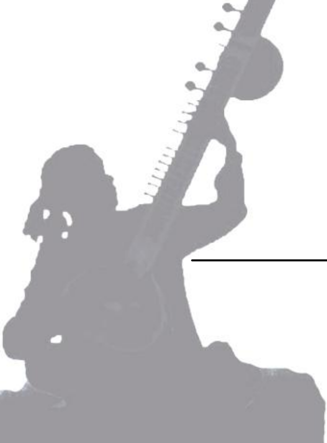

زما له کتو نه پرېشانه ښکاري
دا ښکلې ولې بدګومانه ښکاري

چې پښتانه ساتي له سولې لرې
دغه دنیا هم بې ایمانه ښکاري

خیر، په ښار دی څه قیامت پرېوتی
چې خاموشي ده، فضا ورانه ښکاري

اینې ته لړ خو مخامخ وګوره
شونډې دې ګل غوندې جانانه ښکاري

لکه شبنم د ګل له پاڼې سعید
بیا پر اغزیو او ویزانه ښکاري

نه درد بېږي، نه ژړېږي بې نمک دي
دلته زړونه اوس له کاڼو څخه کلک دي

شوندې راکړه بې له دې هم نازولې
زاهدان د زمانې راته په شک دي

یو له بله دي نيمګړي دې وطن کې
پښتانه دي، تاجکان دي، که ازبک دي

ښکلي زموږ د زړه په وينو باندې پايي
چې غومبري يې بې لمره هم چمک دي

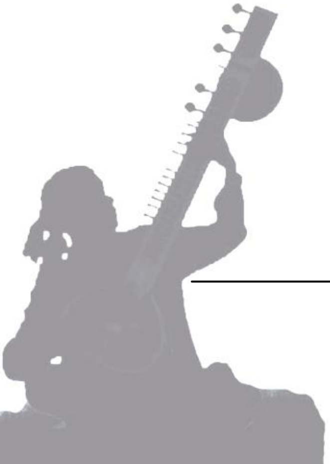

زموږ ژوند به یې سعیده لوی عبرت وي
په ارمان چې څوک د تورې او ټوپک دي

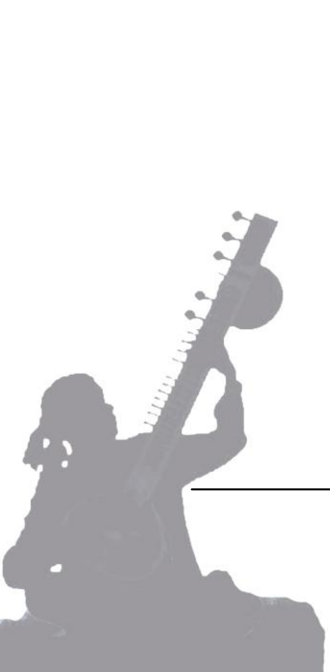

په نه ليدو کې ترې رنګين غوندې الهام اخلمه
زه يې د حسن هم زره زره پيغام اخلمه

دا جبر نه دی له عقدې سره ټکر کې يمه
لار کې رقيب نه هم په ورين تندي سلام اخلمه

دلته به بم، دلته کمين، دلته قاتل لاسونه
په خپل وطن کې هم په وېره وېره ګام اخلمه

ساقي په دې کې بغاوت څه دی د وخت تقاضا
زه د وطن او خپلو خلګو په نوم جام اخلمه

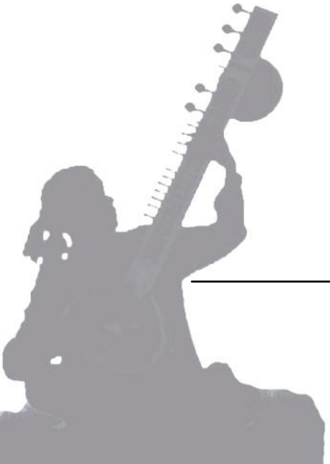

سعید دا ستا په څېر له کینه څخه ډک مه ګڼه
نوم دې هغسې لا په خدای په احترام اخلمه

چې د کوم درد به مو دوا شي کنه
هغه راځي لږ به رڼا شي کنه

هغه وعدې لکه بنګړي ماتوي
ستا خو یقین دی ګوره راشي کنه

زما لپاره په بلې دربدل
بیا بې له زړه سره سلا شي کنه

ازارېې ډېر د پښتانه اخیستی
په غم اخته به دا دنیا شي کنه

و غم ته لته له خماره سره
ستورو ته ناست يم له سيتاره سره

دا نو قسمت دی د ګلونو پر ځای
راځي جنګونه له بهاره سره

که غواړې پاتې شې ژوندی تر ډېره
بیا نو یاري وکړه له داره سره

زما خاموشه زړګی شور پیدا کړي
ستا د بنګړو له شرنګهار سره

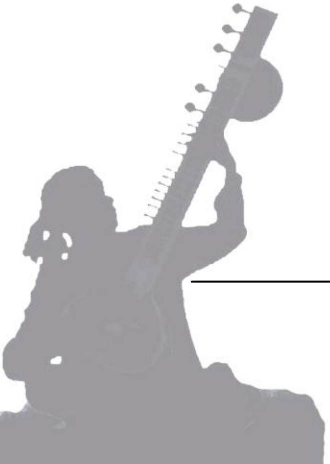

یارانو ولې پسپسی کولو
سعید چې ناست وو له خپل یاره سره

له بې امنۍ ښکاري چې ټوله د نفرت ملګري
په دې مالت کې شته ډېر کم د محبت ملګري

په هغه ورځ مې لاړې تو کړلې په خپل ګریوان کې
چې خبر کړی و ، رقیب زما په نیت ملګري

خو د به سرونه په کې بایلي بې ضمیره ولس
پښتانه نه شول د خوشحال د طریقت ملګري

تورو مات نه کړل خو سیکې دا څه بلا را وکړه
څنګه یې بېل، څنګه یې پاش کړو د وحدت ملګري

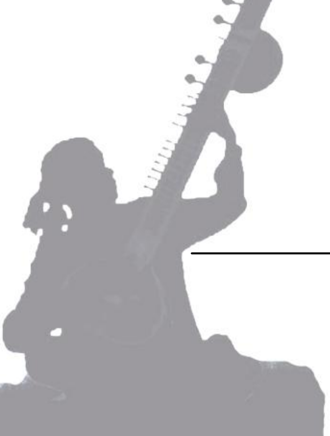

مورکۍ دې مړه شوه درنه وېره ده سعيده په کار
اخته دې نه کړې په بې ځايه شرارت ملګري

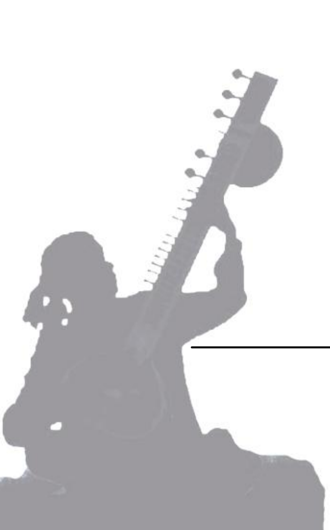

ليوني نه يو چې په ژوند باندې باور وکوو
ساقي را وړاندې شه جامونه سر پر سر وکوو

مينو شرنګ کې د جامونو دغه عذر ضرور
د پاتا ياد به د ګودر او مازيګر وکوو

پلارېې حالاتو دی په څومره ناځوانی وژلی
راځئ چې قدر د يتيم بچي نهر وکوو

دا سړتيوب کاشکي زموږه په شعور کې راشي
په نه خبره ولې وروره سره شر وکوو
دعا د خېر، حالات قابو نه دي اورنګ زمان کې

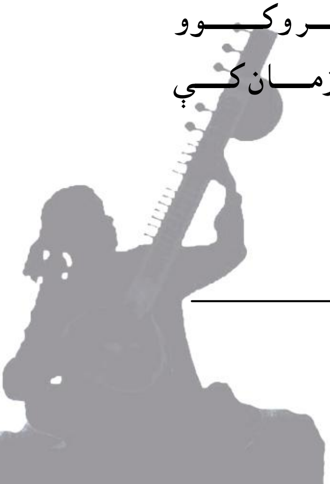

سعیده نور باید له هرثه نه خطر وکوو

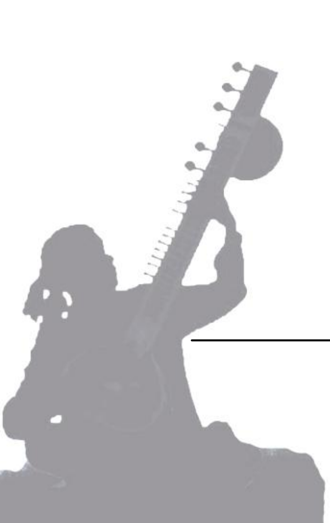

مینا

نن په ښار کې یوه ښکلې
شوه زما له څنګه تېره
دخیال لاس مې پسې وغځېد ناڅاپه
ما وې کوم سخي ساقی دی
مینا ګرځوي په لاس کې

نن

اې، دا ته څه کړې او څه وايې؟
چې له ځان سره بو نهېږې
لکه مچ لا سو نه مروړې افسوس کاندې
خاطرو ته د ماضي دې پنا وړې
انځورونه دې پر ذهن بلا ګرځي
د سرو شونډو ،شوخو مچو ، خندا ګانو
دا دکوم زمان په لړو کې پنا یې
راشه کښېنه لېونیه !
بیا به دا وختونه غواړې
هلته وګوره لړ وړاندې
هغه پېغله درته څنګه په ناز خاندي

فطرت

ورځ شوه تېره
د مرغانو او سیندونو په سندرو
سپوږمۍ هم لیڅې غړلې
په تیارو کې په لامبو ده
ستوري مینځې په چینو کې خپل مخونه
مګر زه کرخت کرخت یم لا تراوسه
لکه واوره د لو تېږې و بغل ته
ته رانغلې زه دې جز د فطرت نه کړم

سیاست

زندان، مرګ، بې له دلیله
چور چپاو د چا په خوښه
ځان ښودنه له حد زیاته
ځان او کور رڼه بنګله کې
ولس ټول د ویر پر کنده
که دا وي، د سیاست برخه
نو، ما لوستی سیاست نه دی!!!

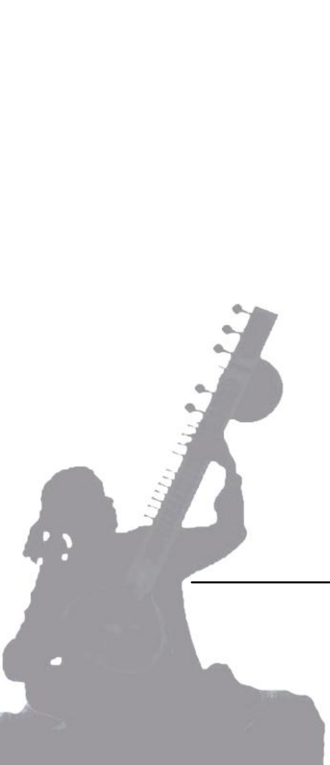

انسان

دوی نارې وهي په زوره
له هیبته ډک ږغونه
لمر ولاړ زموږ پر سر دی
بیا مې هم پوښتي او وایي
چې ته څوک يې له کوم ځایه
زه حیران یم ځواب نه راځي پر شونډو
خو په ذهن کې بلا سوالو ته مخ یم
دوی مې وینې چې ومخته يې تېرېږم
زه، انسان یمه، انسان یمه، انسان!!!!!!

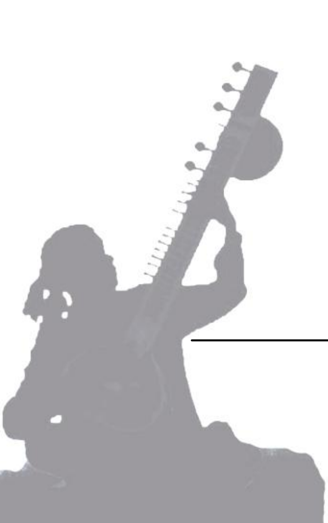

تذکره

هو زما تذکره دا ده، ستا په وړاندې
کته مته کاپي ستا د تذکرې ده
په کې ليکې کرښې ورته
دوه لاسونه او دوه پښې
دا وجود او دغه نطق
نه پوهېږم چې ته ولې
رانه بيا تابيعت پوښتې
خو که دا کفايت نه کړي؟
نو ما لار غلطه کړې، بخښه غواړم !!!

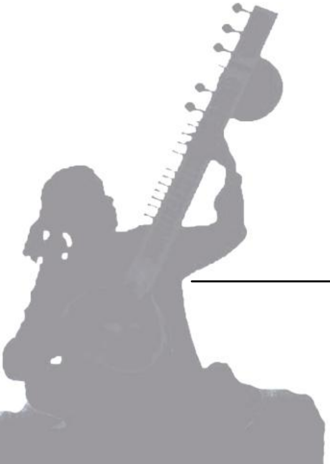

راز

که فتوا مو کړئ عاجله لږ به ښه وي
ژر مې څوړند کړئ د ښار په څلور لارې
ګنا ګار او که سپیڅلې تر اییینه یم
دا خبرې به د وخت تاریخ ته پرېږدو
مګر قام ته یو پیغام هم ضروري دی
وخت تېرېږي انتظار نور په کار نه دی
غواړم دغه پیغام ژر خپور شي په ښار کې
چې له داره سره مینه
د وطن د سوکالۍ، ازدای راز دی

د حسينو د ښايست جادوګري ده
چې موښکلې ړنګه بنګه زندګي ده
دا چې يو ځلې سهار بيا مازيګر کړې
ستا پر زړه باندې خو اوس لا بې لوظي ده
اوس ښادي د هغو خلکو په قسمت ده
چې لوټلې يې د ګلونه ځواني ده
نه مې زړه ورباندې سود شو نه غزله
زه بې څه کړم چې د ښکلو ارزاني ده
تل خواله دا ستا د حسن په يادو کړي
د غزلو او سعيد چې اشنا يي ده

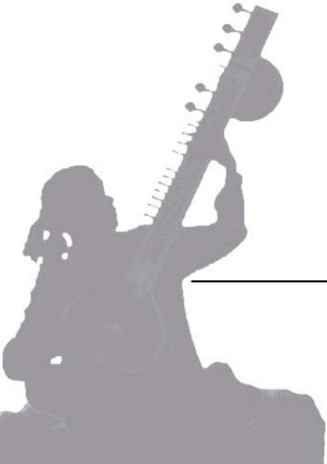

چې د سرو شونډو بنګاوه دې راکړه
ظالمې څه غرقه نشه دې راکړه
بلا زړګی لرې بلا جانانه
وعده دې هېره شوه وعده دې راکړه
اخیر د دومره مینې دومره قېمت
خولګۍ دې راکړه خو یوه دې راکړه
نن چې موسکۍ شوې نن مې ځان ولیدو
غوږ مې خیالونه کړو، ایینه دې راکړه
سعید واپس زابلي فطرت له ځمه
کابله وران مه شې دوکه دې راکړه

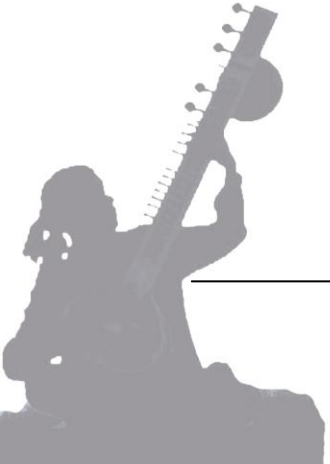

وعده

مرغۍ پاس څاله کې ناسته
زه د توت ډډې ته غلی
یو مرغه له لرې لرې په نغمو ده
طوافونه یې د توت پر سر ادا کړل
مرغۍ هم له څالې ووته و ښاخ ته
پر شنه پاڼه یې مشوکه کړه را تېره
د ماحول لمن یې ډکه په نغمو کړه
په شنو پاڼو کې یې شروع دی پټ پټاني
مازیګر په الوداع دی دوی مستي کړي
پرښاخونو په ټوپونو په نڅا دي
خو انسان لا د انسان وعدې ته ناست دی

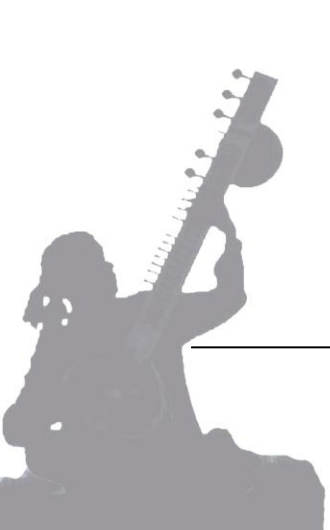

تا پسې ورک، له خپل ارمان سره يم
زه چا ليدلی له خپل ځان سره يم
دا فرښته، که پښتنه پېغله ده
مخامخ بيا نن له ګمان سره يم
له هغې وروسته رقيب بل شانې دی
چې يې ليدلی له جانان سره يم
د شنو خالونو لونګين مېرمنه
ته به وا پورته له اسمان سره يم
هغه چې هر چرته، باور لرمه
سعيده زه يې هم له ځان سره يم

خوږې وږمې چې د سینګار لرې ته
ضرور ګلا به سره لار لرې ته
نن یې په ترشه تندۀ دا وویل
اخر له ما سره څه کار لرې ته
هغه زما په زړګي لوبې کوي
ملګري بیا هم وایي یار لرې ته
سعیده پام کوه مورکۍ دې مړه ده
په دې دنیا کې کوم غمخوار لرې ته

دا نجلیٔ له ذات د ګله راته ښکاري
د وربمو د خم له تله راته ښکاري

یم کمرنګه ته وا نور دې ټوله وړی
ستوري ټوله اوس بې ځله راته ښکاري

ستا د زلفو د خوشبو حس په کې نشته
هوا هم اوس لږ بدله راته ښکاري

ته چې نه راځې نو مه راځه توکل دی
دا قسمت هم له ازله راته ښکاري

زه چې پټې کړمه سترګې څه تاثیر دی
ستا د حسن ډیوه بله راته ښکاري

چې سعید یې ستا په شونډو ګناګار کړ
دا شیطان ستا له چارګله راته ښکاري

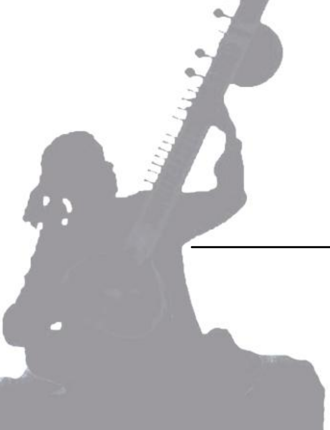

سوې لوې توتکۍ درپسې درومي

د بې وسه زړو سلګۍ درپسې درومې

په قبله چې ته روانه شوې زما پام شو

ستوري تت شولو سپوږمۍ درپسې درومي

که ته ګل نه يې، نو بيا وايه چې څه يې؟

چې وږمې ځولۍ ځولۍ درپسې درومي ! !

ګله پامه کوه خزان دې چرته نه کړي

رقيبان لکه ږلۍ درپسې درومي

د سعيد چې د غزل تنده سيوا شي

بيا تر قافه ښاپيرۍ درپسې درومي

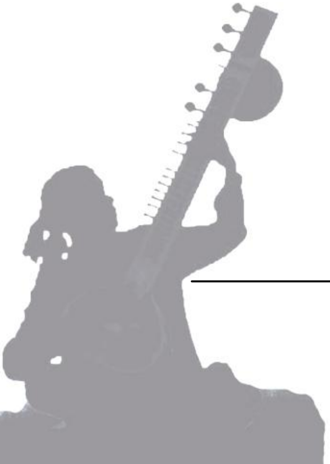

چې بې مینې یې جانان درسره نشته
ویره دا ده چې ایمان درسره نشته
چې بایللی دې زړګی تراوسه نه دی
نو ډاډه ګرځه تاوان درسره نشته
چې به یې زړونه کړل له ځان سره په مخه
ښکلې اوس هغه توپان درسره نشته
چې په خپله خاوره خپل ورور ته بلا یې
نو هیڅ فکر د افغان درسره نشته
ها د ګړدې سپوږمۍ عمر کې سعیده
هاغه نخښه د پېزوان درسره نشته

مازیګر هوا چې ګل غوندي خوږه شوه
ستا د زلفو خوشبویي په کې خوره شوه
چې موسکۍ شوې جنتونه په ګډا شوو
چې غوسه شوې قیامتونه شو لمبه شوه
ړنګه بنګه چې په غېږه کې راتوی شوې
دا شېبه مو د شرابو پیمانه شوه
چې دې یو نظر را واړولې سترګې
دا وږمه وه له ګلابه را ستنه شوه
ستا د ښکلو سترګو څومره بد غبرګون و
له سعیده سره ورانه زمانه شوه

بې له تا مې زړه تصویر د ژېړ خزان دی
ښکلې راشه، بې ګلابه دا ګلدان دی
د ایینې غوندې ورېښمینې ځلا پاشي
د چا روح مې سم له روح سره روان دی
چې موسم یې د جنګونو پیلامه وي
دې وطن کې پسرلی هم بې ایمان دی
بس د چا له سترګو دغه چاره کېږي
دا سعید چې له رقیبه سره وران دی

زما د مینې او ارمان خبرې
ښکلې ته ښکاري د تاوان خبرې
مچۍ او شات مې شي پر ذهين تصوير
کوي رقيب چې د جانان خبرې
سړيتوب دادی چې ته بل احساس کړې
کولی هرڅوک شي د ځان خبرې
په ښار کې اوس هم کليوال دی سعيد
کوي د خال يا د پېزوان خبرې

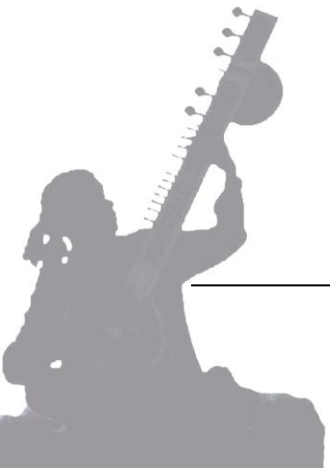

امکان یې نه وینم چې زه دې دا کیسه ټوله کړم
سترګې خو خیر، له زړه څنګه ستا جلوه ټوله کړم
لاس مې راتاو له نرۍ ملا ، ژبه وکار ته پاتې
په دې مجبوروم له بارخو نه دې خوله ټوله کړم
هغه ده راغله د سرکو شونډو ښایسته مېرمنه
نوره به لپه د دعا خوره وره ټوله کړم
زړګی مې چوي له تیارو سره مې نه لګیږي
پرېږده له مخه دې د زلفو دا څپه ټوله کړم
بېرتې واپس کړو ډک جامونه له سعیده څخه
وایي ساقي له تا به نوره دا لمبه ټوله کړم

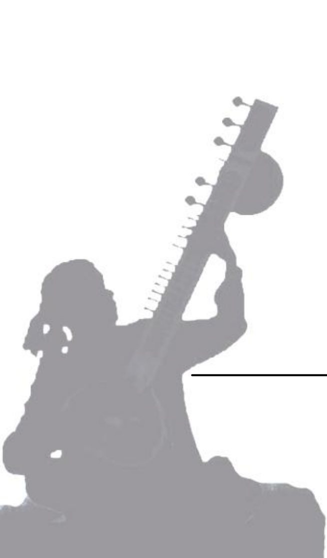

زړه مې ډک دی له خوبو نه مرور یم
نور له ټولو اېینو نه مرور یم
څه قسمت دی څه مې سود د زندګی دی
اوس له کرښو د لاسو نه مرور یم
چې د پېغلو د پیکي سیوري پرې کاخت شول
نور د کلي له چینو نه مرور یم
ته چې لاړې له سعیده سپوږمۍ مخیه
یم کمرنګه له رنګو نه مرور یم

د یوه ښکلي اهتمام په کار دی
د زړه جومات ته مې امام په کار دی
اې د هغې د نیا د حورو شوقي
پښتون ته دلته یو مقام په کار دی
چې د غزلو سور او لی پرې جوړ کړي
شاعر ته ستا د شونډو جام په کار دی
اې زړه وره غېږ دې نه غواړمه
سعید ته تش دا ستا سلام په کار دی

رقیب به خامخا په خنګ کې وي مغرور ورسره
جانان چې ګل دی نو اغزی به وي ضرور ورسره
هرڅه که ښکلي ورته ښکاري، فلسفه یې دا ده
وي په خیالو کې ستا د سترګو تصور ورسره
هغه چې مخته ځي نو شاته درې قدمه راځي
ملامت نه دی په سیالۍ کې دی تر بور ورسره
غریب ماحول کې، غریبان یې خنګه ونه لوټي
خبر له ښکلو د سروکو شونډو دي دور ورسره
سعیده دروغ وایي دا خلک دي تر ګټو پابند
دلته له چا سره دی فکر د منصور ورسره

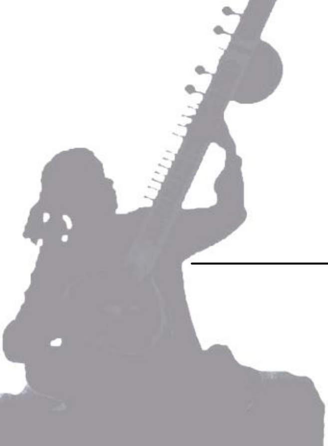

توره بلا وه برکت يې نه و

رقيب محفل کې و عزت يې نه و

څه عجيبه وه، څه بلا ښايست و

د کلي پېغله وه، زينت يې نه و

پخوا ماديا تو ته سجده نه کيده

د کلي خان و دولت يې نه و

په دې مالت کې دا سې کلی نه و

چې خرافات نه و زيارت يې نه و

سعيده ستا په اړه ښکلې ويل

خړ کليوال و جرئت يې نه و

وخته زه بلا کوم ژوندی یمه
ستا په پرهرونو کې موسکی یمه
څنګه مې په لېڅو کې را ګېره یې
ته به وا د سرو زرو بنګړی یمه
دومره فتواګانو کې او دا ژوندون
دا منم رښتیا چې لېونی یمه
پېغلې چې د ښار را پسې نوک وهي
بوی مې د لونګ ځي، زابلی یمه
ډېرو ښایستو ته یم لوګی سعید
زه که په رنګ تک تور سپېلنی یمه

د شهیدو ارمانونو میسحا دی
یو سپرلی له لرې لرې په ګډا دی
د ودان افغانستان ترانې بولي
یار د وخت په سرو زخمو کې په خندا دی
تا د کلي د چینو اوبه څښلې؟
هر یو څاڅکی یې مستان لکه صهبا دی
د حالاتو د میچنې پروا نه کړم
ویره دا ده چې خپل ورور راته بلا دی
زموږ هر مشر له لرې لعل پر ټنډه
له نږدې نه د مرګونو اژدها دی
د وخت لوبې ته حیران یمه سعیده
څوک مې ورور، څوک مې دښمن، څوک مې اشنا دی

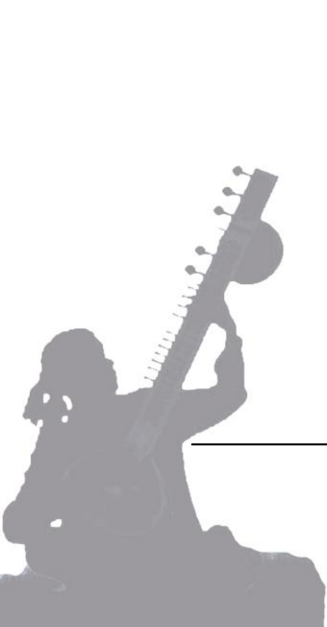
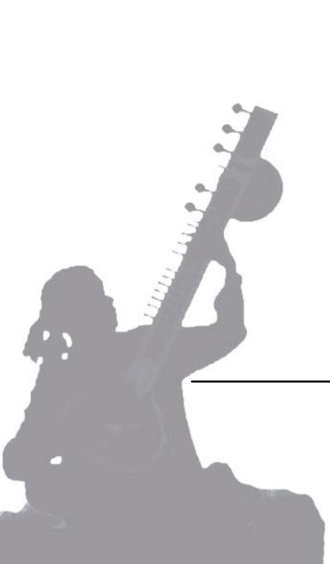
د هر مشر مې پر دیو ته سر خم دی
زمانې ده ګوته کړې لوی سیتم دی
چې یې حق د پښتنو ته سترګې پټې
خدای دې خوار کړي، که عرب دی که عجم دی
له کلو وروسته مې تنده کړه پرې ماته
دا چینه زما د کلي که زمزم دی
سوله غواړي، جام د وینو یې هم نوش دی
عجیبه ده، دا بیا څه ډول ادم دی
ستا فتواو ته یې باک نشته زاهده
دا سعید د ملنګانو په دم، دم دی